DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL ÉS NYOMDA
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG U. 1. SZ.
TELEFON: 27-89. (HÁROM MELLÉK-ÁLLOMÁS)

KELETMAGYARORSZÁGI NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYEDÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGŐ
EGYES SZÁM 12 FILLÉR. VASÁRNAP 24 FILLÉR

XIV. ÉVFOLYAM, 211. SZÁM. *Debrecen, 1937 szeptember 18 szombat* ÁRA 12 FILLÉR

Bottal, fegyverrel ne politizáljanak

Budapesten tegnapelőtt este ismét »politikai jellegű« tömegverekedés zajlott le. Nyilasok és szociáldemokrata ifjúmunkások csaptak össze és a verekedésnek nem kevesebb, mint tizennégy sebesültje lett. A rendőrség és a bűnügyi hatóságok feladata, hogy megállapítsák, ki kezdte a verekedést, mi módon folyt le, ki a bűnös. Azonban ezekkel a megállapításokkal még nincs rendben a dolog.

Az utóbbi hónapokban egymást érték a hasonló esetek. Eddig a nyilasok voltak a támadók és a jelek szerint most a szociáldemokrata ifjak adták vissza a kölcsönt. Bárhogy is áll az ügy, nem lehet abba egykedvűen belenyugodni, hogy ilyen turbulenciával, bottal és fegyverrel csináljanak politikát. Nem lehet eltűrni, hogy tömegverekedéseket rendezzenek az uccákon és politikai, vagy világnézeti kérdéseket fütykössel, revolverrel intézzenek el. Budapesten történt a véres összetűzés, de a vidék szempontjából sem közömbös az eset, merthisz a példa ragadós és ha megfelelő megtorlás nem következik, akkor majd alighanem vidéken is lesz szerencsénk ilyen nem éppen épületes uccai jelenetekhez, véres közelharcokhoz.

Az ország rendje és nyugalma megköveteli, hogy a politika a gyűléstermekben maradjon. De nem úgy ám, mint a pesti nyilasok tették, kik engedély nélkül gyűléseztek. Ha annak rendje és módja szerint bejelentették volna gyűlésüket a rendőrhatóságnak, a gyűlés rendjének fenntartására megfelelő számú rendőrlegénységet vezényeltek volna ki és bizonyára elmaradt volna a tömegverekedés. Sc a nyilasok, se senki az országban ne tegye magát túl a törvényes szabályokon és ha más is csak engedéllyel tarthat gyűlést, akkor ez a szabály rájuk is érvényes.

Különben már aggályos méreteket ölt az a szélsőséges izgatás, mely szerte folyik az országban. Ez olyan légkört teremt, mely cseppet sem kívánatos a közrend szempontjából. A felforgatási vágynak el kell tünni és etekintetben nincs kivétel. Sem szélsőjobbról, sem szélsőbalról. A belügyminiszter most is kijelentette, hogy az ország rendjének és békéjének minden körülmények között való biztosítása elsőrendű érdek. A józan közvélemény ezt tudomásul is veszi, de úgylátszik, nem akarják tudomásul venni azok az elemek, kik felforgatásra, az alkotmányos rend megdöntésére készülődnek. És itt van a hiba. *A belügyminiszteri nyilatkozatnak csak úgy lesz foganatja, ha megfelelő erélyes rendszabályok következnek*, ha csirájában elfojtanak minden rendbontást.

Elfogták a Debrecenből megszökött naphegyi gyilkost

Porig leégett a bécsi híres Rotunde

A kár többmillió shilling — Délután hatalmas robajjal beszakadt a nagy épület kupolája — A tüzet állitólag gyujtogatás okozta

Bécs, szeptember 17. A bécsi Rotunde, amelyet a mult század végén a bécsi világkiállítás alkalmával építettek és amelynek hatalmas kupolája az osztrák főváros egyik jellegzetesen kiemelkedő pontja, lángokban áll. *A város valamennyi tűzoltója a helyszínen van és küzd a lángtengerrel.* A tűz okát még nem ismerik. Azt sem sikerült megállapitani, hogy emberélet esett-e áldozatul.

A Rotunde a most folyó bécsi őszi vásár kiállítási területén van. A tűz abban a csarnokban keletkezett, ahol több cég csillárokat állít ki. Valószínű, hogy rövidzárlat okozta a tüzet, amely olyan gyorsan terjedt, hogy *mire a tűzoltóság kivonult, már az egész kiállítási épület lángokban állott.* Bécs valamennyi kerületének tűzoltósága a helyszínen termett, de egy óra multán már csak arra szorítkozott, hogy gátat vessen a lángok terjedésének, maga az épület menthetetlen volt. A kigyulladt csarnok tetőzete beomlott.

Délután két órakor a Rotunde hatalmas kupolája irtózatos robaj kíséretében beomlott.

Délután félháromkor már meg kellett állapitani, hogy *a történelmi Rotunde épületet nem lehet megmenteni.* A bécsi tűzoltók a legerősebb felkészültséggel mindent megkíséreltek, hogy a tüzet elszigeteljék, ami sikerült is. A tűzoltók munkáját nagy mértékben akadályozta az erős szél, *amely mindig azzal fenyegetett, hogy a szikrákat átviszi a környező épületekre is. A tűzoltók még most is teljes erővel dolgoznak s valamennyi rendelkezésre álló legénységet bevonták az oltási munkálatokba. Délután félöt után az épület még lángokban állt.*

Félhárom órakor a tűz színhelyén megjelent Miklas szövetségi elnök és tájékoztatta magát az oltási munkálatokról. Ugyancsak ekkor érkezett meg Schuschnigg kancellár és megtekintette a tűz fészkének elszigetelésére tett intézkedéseket. *A hatalmas tűz körül tizezrek gyültek össze.*

Bécs, szeptember 18. Este 8 órakor jelentik: A Rotunde épülete a melléképületekkel együtt földig leégett és a tűzoltóknak csak azt sikerült megakadályozni, hogy a tűz a szomszédos épületekre is át ne terjedjék. Az elpusztult épülettömb az állam tulajdona volt. Nem biztosították és így a kár többmillió schilling. A Rotundet 1873-ban építették a bécsi világkiállítás céljaira. A tűz okát hivatalosan még nem állapították meg. Heinl Ede volt miniszter, a vásár rendezőségének elnöke azt a gyanúját fejezte ki egyik lap különkiadásában, hogy *a tüzet gyújtogatás okozta.*

Budapesten a szociálista ifjumunkások összejövetelének 123 résztvevőjét a rendőrségre szállitották

Rendőri nyomozás a csütörtök esti nyilas-szociálista összetüzés ügyében

Budapest, szept. 17. Mint ismeretes, tegnap este a Tompa ucca 14. sz. házban levő nyilaskeresztes párthelyiséget állitólag szociáldemokrata ifjumunkások megtámadták, verekedés támadt, amelynek során többen megsebesültek. Több előállitás történt. A rendőri nyomozás feltételezte, hogy a tegnapi tüntetést a magyarországi bőripari munkások szövetségének Dob ucca 90. sz. alatt levő párthelyiségében szervezték meg és innen indultak el különböző utvonalakon a Tompa ucca felé. Pénteken este a Dob uccai párthelyiségben dektektivek jelentek meg, akik megállapitották, hogy a szociáldemokrata ifjumunkások nagy csoportja összejövetelt tart. Lezárták ajtókat, majd három rendőrségi autó érkezett és a párthelyiségben tartózkodó nőket s férfiakat, számszerint 123-at a főkapitányságra szállitották, ahol a politikai osztályon azonnal megkezdték kihallgatásukat.

Hogy történt az összetüzés

Mint tegnapi számunkban jelentettük, Budapesten véres verekedés volt szociáldemokrata ifjumunkások és nyilaskeresztesek között a Tomba ucca 14. számu házban. Ebben a házban van a nyilaskeresztes párt nelyisége. **A nemzeti szociálisták** tegnap a ház pincehelyiségében **engedély nélkül gyülést tartottak. Mivel a gyülést nem jelentették be,** rendőri asszisztencia nélkül kezdték a gyülést. Ezt a gyülést zavarta meg az uccáról körülbelül száz fiatalemberből álló csoport, akik „le a nyilasokkal" kiáltozással köveket zuditotta a párthelyiség ablakaira. Közben revolverlövés is dördült.

A **nyilaskeresztesek**, akik között

— **Reumás fájdalmakban szenvedő egyének** igyanak reggelenként felkeléskor egy pohár természetes **Ferenc József** keserűvizet, mert ez a gyomor-bélcsatornát alaposan kitisztítja és méregteleníti, azonkivül az emésztést és az anyagcserét hathatósan előmozdítja. Kérdezze meg orvosát.

ott volt Kémeri Nagy Imre is, Kapos György kerületi pártvezérrel az élükön, kirohantak az uccára, ahol véres verekedés kezdődött. Percek alatt mintegy 100—150 ember verte egymást. Az őrszemes rendőr nyomban a helyszinen termett, de mivel látta, hogy a nagy tömeggel nem bir, segitséget kért. **Riadóautón hatvan rendőr érkezett a helyszinre,** hogy rendet teremtsenek. Amikor megérkeztek, már **a sebesültek egész tömege feküdt eszméletlenül, véresen a kövezeten.**

A mentők nagy készültséggel vonultak ki, **három autóval, tiz orvossal, de még igy sem tudták a** sebesülteket első segélyben részesiteni. igénybevették a Mária Terézia laktanyában állomásozó katonai mentőket is, majd még egy kocsit kértek a mentők központi székházából.

A rendőrségnek este tiz órára sikerült rendet teremteni, ez alatt az idő alatt a mentők **tizenhárom sebesültet részesitettek első segélyben** és egyrészüket kórházba szállitották.

Mára már csak egy komoly sebesült maradt kórházban: Klein György kötszövő munkás, akinek a fejét fokossal zuzták be. Állapota igen sulyos, de nem életveszélyes.

A verekedés után öt embert állitottak elő a IX. kerületi kapitányságra, két nőt és három férfit, majd amikor később megállapitották, hogy az egyik könnyebben sebesült, Mózes László is gyanus a verekedésben való részvételben, őt is előállitották. Később mindannyian a főkapitányság központi központi ügyeletére kerültek, ahol az őrizetes cellában helyezték el őket. A hat előállitott neve: Stern József 19 éves péksegéd, Mózes László 37 éves napszámos, Asbóth János asztalos, Asbóth Jánosné, özv. Csontos Béláné és Nemes Ferenc ői szabó.

Amikor az őrizetes cellába kisérték őket, az egyik rendőrtisztviselő kérdésére kijelentették, hogy semmi közük a verekedéshez, abban részt nem vettek, nincs is fegyverük. Tényleg nem is találtak náluk revolvert.

Az előállitottakat délelőtt elbocsátották a rendőrségről, csupán kettő maradt további őrizetben, két fiatalkoru. A kihallgatások folyamatban vannak.

Az éjszaka folyamán még egy rendzavarás történt. A Mussolini téren néhány plakátragasztót körülvettek a járókelők és megverték. A verekedők közül néhányat előállitottak a VII. kerületi kapitányságra, ahonnan igazoltatás után elbocsátották őket.

A BELÜGYMINISZTER NYILATKOZATA

A Tompa uccai verekedéssel kapcsolatban **Széll** József belügyminiszter ma nyilatkozatot tett. Kijelentette, hogy **az ország rendjét, nyugalmát és békéjét minden körülmények között biztositani fogja.** Az éjszakai rendzavarásoknál a rendőrség mindenütt idejében avatkozott s a rendet helyreállitotta. Az ügy hátterét most deriti **fel a rendőrség.**

— **A minisztertanács** nem foglalkozik ezzel a **dologgal** — fejezte be a minisztertanács ülésének megkezdése előtt adott nyilatkozatát a **belügyminiszter,** — mert **nem tulajdonitok neki olyan jelentőséget, hogy az minisztertanácsi tárgyalás anyaga legyen.**

A japán csapatok körülzártak százezer kinait

London, szept. 17. A japán hadügyminisztérium jelentése szerint a japán csapatok **Pekingtől 40** mérföldnyire nyugatra Csaolo sikságon **körülzártak 100 ezer főnyi kinai haderőt. A japánok az elmult 24 óra alatt 12 mérföldet haladtak előre.** Átkeltek a Csuma folyón és elfoglalták a pighaui vasutvonal egy szakaszát.

Sanghai, szept. 17. A japán hadsereg képviselője közli, hogy a japán csapatok reggel 8 óra óta 3 km-nyire **nyomultak előre Lotientől nyugatra,** Lotienkiating felé vezető uton.

Sanghai, szept. 17. **A japán csapatok hadmüveleteit a nagy esőzés hátráltatja.**

Sanghai, szept. 17. A Central News jelentése szerint Peipingtől délre a peiping—hankaui vasutvonal mindkét oldalán 50 km. szélességben ádáz csata dul. A japán hadsereg egy hadoszlopa Fancsainál megtámadta a kinaiak balszárnyát. Totiennél szintén heves harc folyik. A japánok százezer kinait keritettek be. Minden oldalról támadják a bekeritett ellenséget. A japánok vesztesége állitólag igen sulyos.

Az angol és francia kormány visszavonja hadihajóit a spanyol partokról s a Földközi tengerre küldi

Aláirták a nyoni egyezmény pótmegállapodását. Olaszország hozzájárulása még most sines biztositva.

Genf, szept. 17. A nyoni egyezményt aláiró hatalmak képviselői Delbos francia külügyminiszter meghivására délelőtt fél 1 órakor ültek össze a Bergues szállóban, hogy aláirják a Földközi tengeri egyezményhez füzött pótmegállapodásokat. Az ülésen nehézségek merültek fel, **mert egyes küldöttségek azt óhajtották, hogy bizzák meg a francia és angol képviselőket, hogy tárgyaljanak Olaszországgal és lehetőleg biztositsák Olaszország végleges hozzájárulását a Nyonban aláirt Földközi tengeri egyezményhez.** Végül azonban a pótmegállapodásokat aláirták s ezzel az ülés végetért.

London, szept. 17. Az angol és francia kormány elhatározta, hogy **nem folytatja tovább a spanyol partok tengeri ellenőrzését,** melyet a benemavatkozási bizottság határozatai alapján léptettek életbe. Azért jutott erre a döntésre a két kormány, mert azt tartja helyesnek, hogy **a partok ellenőrzésére használt hajókat a Földközi tenger ellenőrzési szolgálatába állitják,** miután ezt az elenőrzést az értekezlet határozata alapján végre kell hajtani. A spanyol partvidék hosszában tehát a benemavatkozási bizottság megbizásából egyetlen hadihajó sem gyakorolhatja többé az ellenőrzést.

Az angol és francia hadihajók visszavonása, mint az angol hivatalos körökben hangsulyozzák, — semmi változást sem von maga után a benemavatkozási politika tekintetében. **A megfigyelő szolgálat s a szárazföldi ellenőrzés továbbra is érvényben marad.** Az angol és francia kormány mostani elhatározásának célja az, hogy a **Földközi tengeri torpedórombolókat teljesen a kalóztámadások meggátlására használják fel. Ennek a feladatnak most mindennél nagyob fontossága van és ez sokkal fontosabb s sürgősebb a spanyol partok ellenőrzésénél.** Mindez azonban nem akadályozza meg az angol és francia kormányt abban, hogy a spanyol partok mentén nemzeti érdekeik védelmére továbbra is készenlétben tartsanak néhány hadihajót.

Az egyezmény hétfőn visszavonhatatlanul életbe lép

Páris, szeptember 17. A sajtó nem számol azzal, hogy Olaszország a Mussolini és Hitler találkozó előtt nem tesz újabb javaslatokat a földközitengeri ellenőrzés ügyében. *A nyoni egyezmény hétfőn visszavonhatatlanul életbe lép anélkül, hogy a hatalmak tekintetbe vennék a továbbra is fennforgó ellentéteket* — irja a Liberté. Ugylátszik tehát, hogy Eden pillanatnyilag győzedelmeskedett Chamberlain felett s érvényesitette a genfi szellemet. A nyoni egyezmény reviziójára igy csak azután nyilik majd lehetőség, ha *a francia és angol ellenőrzést eredeti formájában már alkalmazták.*

A pótmegállapodás szövegét szombaton hozzák nyilvanosságra

Genf, szept. 17. A Földközi tengeri hatalmak kiküldöttei péntek este 6 órakor tanácskozásra ültek össze, hogy megvizsgálják a nyoni egyezményhez füzött pótmegállapodás uj szövegét. Este 6.40 órakor a tanácskozásról a következő hivatalos jelentést adták ki:

A nyoni egyezményt aláirt hatalmak szept. 17-én Genfben pótmegállapodást irtak alá. A pótmegállapodás szövegének nyilvánosságra hozását szombat reggelre halasztották, hogy az addig **rendelkezésre álló időben közölhessék azt az olasz kormánnyal.**

Éles angolellenes támadások az olasz sajtóban

Róma, szeptember 17. Az olasz sajtóban ismét kiújultak az angolellenes támadások s valamennyi lap rendkivül éles hangon ir *Eden* külügyminiszter politikájáról, — amely csak arra alkalmas, hogy egyre jobban kiélezze a nemzetközi helyzetet. Az olasz sajtó szerint a nyoni egyezmény *Eden* külügyminiszter müve volt és neki köszönhető, hogy Olaszországot olyan megalázó elbánásban részesitették a nyoni értekezleten.

Az olasz kereskedelmi és hadihajók, beleértve a tengeralattjárókat is, nem fogják tűrni, hogy bárki beleavatkozzék abba, milyen útvonalat választanak a Földközitengeren — irják a lapok.

Olaszország tudni fogja, hogyan védelmezze meg az olasz lobogó alatt haladó hajóit. Olaszország tengeri nagyhatalom és nem tűri, hogy bárki megnyirbálja nagyhatalmi jogait és kényszerrendszabályokkal fenyegetőzzön.

Fokozza a feszültséget az olasz-orosz konfliktus is, amelynek legújabb fejleménye, hogy *a batumi orosz kikötőhatóságok zár alá helyeztek egy olasz gőzöst, amely a kikötőben tartózkodott.*

Római jelentés szerint az olasz kormány tiltakozott az oroszok eljárása ellen és retorziókat helyezett kilátásba a Földközi-tengeren közlekedő orosz hajókkal szemben.

A kalózkodó buvárnaszádok közül kettő a szovjeté

Salamanca, szept. 17. Megerősitették azt a hirt, hogy a nemzeti kormány tájékoztatni kivánja a benemavatkozási bizottságot a Földközi tengeri hajók elleni torpedótámadások ügyében lefolytatott vizsgálata eredményéről. A nemzeti kormánynak bizonyitékok vannak a kezében és ezek szerint **a kalózkodó tengeralattjárók közül legalább kettő a szovjetorosz tengerészethez tartozott.**

Irószerek - Füzetek
Zenemüvek - Hangszeráruk
Hegedü, Brácsa, Celló, Mandolin, Gitár húrok olcsó árban és nagy választékban kaphatók
Bőhm István
Kossuth-u. 2. (Városháza)

Miniszterianács

A kormány tagjai tegnap *Darányi Kálmán* miniszterelnök elnökségével minisztertanácsot tartottak. A folyó ügyeken kivül elsősorban gazdasági kérdéseket tárgyalt a minisztertanács, majd *Lázár Andor* igazságügyminiszter a felsőházi reformra vonatkozó törvénytervezet főbb vonásait ismertette.

Elfogták a naphegyi gyilkost, aki Debrecenből menekült csehszlovák területre

Az országuton találták meg a fáradt gyilkost — A legény beismerő vallomást tett

Részletesen közöltük annakidején, hogy Elek Ferenc 22 éves kertész, aki a Naphegyen megölte dr Sikabonyi Zoltánnak, a Nemzeti Múzeum főkönyvtárosának szobaleányát, Molnár Máriát, a gyilkosság után Debrecenbe jött és innen menekült tovább csehszlovák területre. A csendőri jelentések most arról számolnak be, hogy Elek Ferencet elfogták a baktalórántházi határban. Az országúton gyalogolt és Budapestre akart visszajutni.

A gyilkosság, melynek főszereplője Elek Ferenc, igen rejtélyesnek indult, mert

a kulccsal gondosan bezárt lakásban találták meg Molnár Máriát átlőtt szívvel és átlőtt fejjel.

A lakás és a kapu is zárva volt és kulcsát nem találták Molnár Mária gondosan betakarva feküdt az ágyon és az egész lakásban lévő rend olyan volt, hogy

először még öngyilkosságra gondoltak a rendőri bizottság emberei.

A kihallgatások során beszélte több tanu, hogy Molnár Mária a halálra gondolt és mondogatta, hogy közelesen meghal. Revolvert is vásárolt és ismerősének, Elek Ferencnek adta. Molnár Mária egyik barátnője mondotta el a rendőrségen, hogy valószínűleg Elek a gyilkos, mert neki régebben mondotta Molnár Mária, hogy

öngyilkos akar lenni. Elek Ferencet kéri meg, hogy lőjje agyon, megfizet érte jól.

Ezen a nyomon indultak el a detektívek és sikerült is annyi bizonyítékot összehozni, hogy Elek jobbnak látta megszökni a fővárosból. Debrecenbe jött és itt egyik távoli rokonát kereste fel. Érdeklődött anyjának cseh megszállt területen lévő lakásának címe felől is a klinika egyik alkalmazottjától, akinek elmondotta, hogy meglátogatja anyját, akit évek óta nem látott már.

A debreceni rendőrség budapesti értesítés alapján megtudta, hogy Elek Debrecenbe jött és erélyes kutatást kezdtek kézrekerítésére, de már elkéstek, mert Elek elhagyta a várost és gyalogolt a cseh megszállt terület felé. A csendőrség az országútakat figyelte, de nem tudták elfogni a gyilkost, akinek sikerült átszökni a határon. Néhány napig volt csak cseh megszállt területen, újra átjött magyar földre és

azt számította, hogy Budapestre megy, mert ott lehet a legjobban elbujni.

A baktalórántházi csendőrség egyik őrse az országúton portyázott, amikor meglátta a kis táskával gyalogló Elek Ferencet.

Igazolásra szólították fel a félénk embert, aki zavarában három nevet is mondott be.

Bevitték az őrsre, ahol aztán elmondotta, hogy Elek Ferenc, aki megölte Molnár Máriát.

50 pengőt fizetett Molnár Mária a gyilkosságért

Az őrsön töredelmes vallomást tett és a következőket mondotta:

— Pénteken délután történt, úgy emlékszem — kezdte vallomását a porosruhás, fáradt, megtört férfi —,

Mária kényszerített a gyilkosságra. Az ő kérésére szereztem be a revolvert, amellyel agyonlőttem.

Nagy szünetet tart, vizet iszik, összeszedi a gondolatait és folytatja a rémtörténetet.

— Molnár Máriát már régóta ismerem, ideges természetű, furcsa leány volt, sokat beszélt arról, hogy meg akar halni, de nincs bátorsága ahhoz, hogy fegyvert fogjon magára.

Megkörnyékezett. Pénzt adott, 50 pengőt. Külön kaptam húsz pengőt a revolverre, aztán átadta a gyűrűjét és ezzel meg volt az alku.

Pénteken délután felmentem hozzá, eléje tettem a pisztolyt. Itt van...

— Mária akkor megkért — folytatja vallomását Elek —, hogy menjek az előszobába, míg rendbeszedi magát. Alig telt bele néhány perc, újból magával hívott.

»Na, Feri, most lehet!« — ezt mondta Molnár Mária. Felemeltem a revolvert, céloztam, a lövés eldördült. Még hallottam, amikor hörögve lélegzett egyet-kettőt. Kirohantam a szobából, rázártam az ajtót.

Itt vannak a kulcsok a táskámban.

A csendőrök felnyitják a barna papirmasé-koffert, apró használati tárgyak vannak benne és két kulcs, az egyik a cselédszobáé, a másik a villa főbejáratának zárához való.

átszöktem Csehszlovákiába, de ott, az idegen környezetben jobban féltem, mint Magyarországon. Nem volt sehol sem nyugtom. Ugy gondoltam, hogy visszaszököm Budapestre,

mégis ott lehet a legjobban elrejtőzni. Hát pechem volt, nem sikerült a tervem.

Elek Ferenc most elgondolkodik, kezével végigsimítja homlokát, hátrafésüli haját s vontatottan megszólal:

— *Azt hiszem, semmit sem fejlejtettem ki.*

Elek Ferenc vallomása után lefeküdt és fáradtan aludt órákon át a csendőrségen. Kipihente magát s azután vitték fel a csendőrök Budapestre, ahol tovább nyomoznak az ügyben, hogy megállapítsák, igaz-e a vallomása, vagy rablógyilkosság történt.

1938 typusu
Orion, Philips, Standard, Telefunken
Bel- és külföldi
KERÉKPÁROK
részletre jók, olcsón!
rádiók
SOLTÉSZ
Kálvin-tér 2. sz.

Éjszaka titokzatosan eltünt egy taxiból egy 4 éves kislány

Gyermekrablás gyanu ja Nyíregyházán.

Titokzatos ügyben nyomoz a nyíregyházi rendőrség. Tegnap éjszaka egy autótaxiból eltünt **Palitz Zsuzsi,** négyéves kislány, kit a rendőrök csak órákkal később találtak meg az uccán

Palitz János autótaxis délután társaságával autón a Gyümölcsvásár és Kiállítás megtekintésére mentek. Velük volt a taxis négyéves kislánya is. Utána betértek egy kocsmába és **a kis Zsuzsit, — mivel elálmosodott — lefektettek az autóban, ahol betakarták.** Tiz percenként kijöttek felváltva a vendéglőből megnézni, hogy alszik-e a gyermek. Éjjel 12 órakor Palitzné nyugodtan alva találta gyermekét, tiz perccel később azonban az **apa megdöbbenve látta, hogy a kislánya eltünt az autóból.**

Elindultak keresésére, voltak járókelők, akik láttak egy férfit, karján gyermekkel menni és kérdésükre azt válaszolta, hogy joga van elvinni a gyermeket. A rendőrségen is bejelentették az ügyet, ahonnan végigrazziázták az egész várost. **Amikor a titokzatos „gyermekrabló" érezte a rendőr gyürű szorítását, telefonon jelentkezett,** hogy a gyermek nála van egy kis kocsmában, melyet megnevezett. Meg is találták a kislányt, de nem a kocsmában, hanem az uccán.

A férfit, aki a kislányt éjszaka elvitte az autóból, **Orincsai Lászlónak** hivják. Kihallgatása során azzal védekezett, hogy **szó sem volt gyermekrablásról. Szörnyen be volt rugva, mikor az uccán rátalált a gyermekre, aki sirt, nem tudja miért vitte magával, nem emlékszik semmire.** A rendőrség most azt igyekszik tisztázni, hogyan történt a rablás, hol volt a kislány egész éjszaka és mennyire volt részeg Orincsai.

Per a motalkó körül

A Nyirbogdányi Petroleumgyár érdekes pereskedése egy ügyvéddel és két teherautóssal.

Érdekes rágalmazási perben tartott tárgyalást a debreceni járásbiróságon dr Janka Dezső büntetőjárásbiró. A feljelentő a Nyirbogdányi Petróleumgyár Rt., amely cég feljelentése alapján a vádlottak padjára kerültek dr Dróth Sándor ügyvéd, Aszódi Mihály és Steiner Sándor teherautófuvarozók.

A Nyirbogdányi Petroleumgyár Rt. feljelentése szerint a mult évben dr Dróth Sándor ügyvéd egy beadványt terjesztett a pénzügyigazgatóság elé Aszódi és Steiner nevében, amely beadvány szerint felhivják a pénzügyigazgatóság figyelmét arra a körülményre, hogy **egyik debreceni garázsban hamisitott motalkót árusitanak.**

A debreceni járásbiróság már több izben tartott tárgyalást a fenti ügyben. A vádlottak kérték a széleskörü bizonyitást és becsatolták **a debreceni Tisza István Tudományegyetem vegytani intézetének bizonyitványát, amely szerint a megvizsgált motalkó nagymértékben petroleumos.** Dr Dróth Sándor kijelentette, hogy ő nem járt el gondatlanul az ügyben, ő csak az ügyfelei nevében járt el, amikor a beadványt elkészitette. **Egyébként hajlandó bizonyitani, hogy a motalkóban petroleumot találtak.**

A tegnapi napon megtartott tárgyaláson **az ügyész nem vállalta a vád képviseletét,** mire dr Hódy Béla átvette a pótmagánvádat.

Dr **Janka** Dezső járásbiró felszólitotta a peres feleket, hogy az ügyet nem lehetne-e elintézni békésen, mire dr Hódy Béla főmagánvádló kijelentette, ha a felek valamilyen módon elégtételt adnak az alaptalan feljelentésekért, akkor ő hajlandó visszavonni a feljelentést. Erre a vádlottak nem voltak hajlandók.

Ezután tanácskozás indult meg a peres felek között, amely sikerrel járt. Dr Hódy Béla visszavonta dr Dróth ellen a feljelentést, mert dr Dróth ügyfelei megbizása folytán járt el, amikor megirta a beadványt.

A biróság ezután meghozta az itéletét, **amely szerint Aszódi Mihályt és Steiner Sándort felmentette a vád alól és a költségekben a Nyirbogdányi Petroleumgyárt elmarasztalta.** Az itélet ellen dr Hódy Béla fellebbezést jelentett be, ugy hogy a per, amely azt van hivatva eldöteni, hogy hamis-e a Nyirbogdányi Petroleumgyár Rt. által forgalomba hozott motalkó, még foglalkoztatja a debreceni törvényszéket.

METEOR MOZI MŰSORA
Szombaton csak felnőtteknek: KÉK MADÁR. — Megelőzi: HIRADÓ.
Előadások: 5 7 9 órakor.

F. hó 18-ától, szombattól esténként
az Arany Bika
ujjá alakitott
Fehér Szalonjában
Rognár Magda
Gerő Gyula és
Magyar Gyula
hangulatos jazz triója.
Az étterem — kávéházban
Lakatos Vince
és kombinált zenekara.
Telefon 10-92.

— **Reumás fájdalmakban szenvedő egyének** igyanak reggelenként felkeléskor egy pohár természetes **Ferenc József** keserűvizet, mert ez a gyomor-bélcsatornát alaposan kitisztítja és méregteleníti, azonkivül az emésztést és az anyagcserét hathatósan előmozdítja. Kérdezze meg orvosát.

ott volt Kémeri Nagy Imre is, Kapos György kerületi pártvezérrel az élükön, kirohantak az uccára, ahol véres verekedés kezdődött. Percek alatt mintegy 100—150 ember verte egymást. Az őrszemes rendőr nyomban a helyszinen termett, de mivel látta, hogy a nagy tömeggel nem bir, segitséget kért. **Riadóautón hatvan rendőr érkezett a helyszinre,** hogy rendet teremtsenek. Amikor megérkeztek, már **a sebesültek egész tömege feküdt eszméletlenül, véresen a kövezeten.**

A mentők nagy készültséggel vonultak ki, **három autóval, tiz orvossal, de még igy sem tudták a** sebesülteket első segélyben részesiteni. igénybevették a Mária Terézia laktanyában állomásozó katonai mentőket is, majd még egy kocsit kértek a mentők központi székházából.

A rendőrségnek este tiz órára sikerült rendet teremteni, ez alatt az idő alatt a mentők **tizenhárom sebesültet részesitettek első segélyben** és egyrészüket kórházba szállitották.

Mára már csak egy komoly sebesült maradt kórházban: Klein György kötszövő munkás, akinek a fejét fokossal zuzták be. Állapota igen sulyos, de nem életveszélyes.

A verekedés után öt embert állitottak elő a IX. kerületi kapitányságra, két nőt és három férfit, majd amikor később megállapitották, hogy az egyik könnyebben sebesült, Mózes László is gyanus a verekedésben való részvételben, őt is előállitották. Később mindannyian a főkapitányság központi központi ügyeletére kerültek, ahol az őrizetes cellában helyezték el őket. A hat előállitott neve: Stern József 19 éves péksegéd, Mózes László 37 éves napszámos, Asbóth János asztalos. Asbóth Jánosné, özv. Csontos Béláné és Nemes Ferenc ői szabó.

Amikor az őrizetes cellába kisérték őket, az egyik rendőrtisztviselő kérdésére kijelentették, hogy semmi közük a verekedéshez, abban részt nem vettek, nincs is fegyverük. Tényleg nem is találtak náluk revolvert.

Az előállitottakat délelőtt elbocsátották a rendőrségről, csupán kettő maradt további őrizetben, két fiatalkoru. A kihallgatások folyamatban vannak.

Az éjszaka folyamán még egy rendzavarás történt. A Mussolini téren néhány plakátragasztót körülvettek a járókelők és megverték. A verekedők közül néhányat előállitottak a VII. kerületi kapitányságra, ahonnan igazoltatás után elbocsátották őket.

A BELÜGYMINISZTER NYILATKOZATA

A Tompa uccai verekedéssel kapcsolatban **Széll** József belügyminiszter ma nyilatkozatot tett. Kijelentette, hogy **az ország rendjét, nyugalmát és békéjét minden körülmények között biztositani fogja.** Az éjszakai rendzavarásoknál a rendőrség mindenütt idejében avatkozott s a rendet helyreállitotta. Az ügy hátterét most deriti fel a rendőrség.

— A minisztertanács nem foglalkozik ezzel a dologgal — fejezte be a minisztertanács ülésének megkezdése előtt adott nyilatkozatát a belügyminiszter, — mert nem tulajdonitok neki olyan jelentőséget, hogy az minisztertanácsi tárgyalás anyaga legyen.

A japán csapatok körülzártak százezer kinait

London, szept. 17. A japán hadügyminisztérium jelentése szerint a japán csapatok **Pekingtől 40** mérföldnyire nyugatra Csaolo síkságon **körülzártak 100 ezer főnyi kinai haderőt. A japánok az elmult 24 óra alatt 12 mérföldet haladtak előre.** Átkeltek a Csuma folyón és elfoglalták a pighaui vasutvonal egy szakaszát.

Sanghai, szept. 17. A japán hadsereg képviselője közli, hogy a japán csapatok reggel 8 óra óta 3 km-nyire **nyomultak előre Lotientől nyugatra,** Lotienkiating felé vezető uton.

Sanghai, szept. 17. **A japán csapatok hadmüveleteit a nagy esőzés hátráltatja.**

Sanghai, szept. 17. A Central News jelentése szerint Peipingtől délre a peiping—hankaui vasutvonal mindkét oldalán **50 km.** szélességben ádáz csata dul. A japán hadsereg **egy** hadoszlopa Fancsainál megtámadta a kinaiak balszárnyát. Totiennél szintén heves harc folyik. A japánok **százezer** kinait kerítettek be. Minden oldalról támadják a bekeritett ellenséget. A japánok vesztesége állitólag igen sulyos.

Az angol és francia kormány visszavonja hadihajóit a spanyol partokról s a Földközi tengerre küldi

Aláirták a nyoni egyezmény pótmegállapodását. Olaszország hozzájárulása még most sines biztositva.

Genf, szept. 17. A nyoni egyezményt aláiró hatalmak képviselői Delbos francia külügyminiszter meghivására délelőtt fél 1 órakor ültek össze a Bergues szállóban, hogy aláirják a Földközi tengeri egyezményhez füzött pótmegállapodásokat. Az ülésen nehézségek merültek fel, **mert egyes küldöttségek azt óhajtották, hogy bizzák meg a francia és angol képviselőket, hogy tárgyaljanak Olaszországgal és lehetőleg biztositsák Olaszország végleges hozzájárulását a Nyonban aláirt Földközi tengeri egyezményhez.** Végül azonban a pótmegállapodásokat aláirták s ezzel az ülés végetért.

London, szept. 17. Az angol és francia kormány elhatározta, hogy **nem folytatja tovább a spanyol partok tengeri ellenőrzését,** melyet a benemavatkozási bizottság határozatai alapján léptettek életbe. Azért jutott erre a döntésre a két kormány, mert azt tartja helyesnek, hogy **a partok ellenőrzésére használt hajókat a Földközi tenger ellenőrzési szolgálatába állitják,** miután ezt az elenőrzést az értekezlet határozata alapján végre kell hajtani. A spanyol partvidék hosszában tehát a benemavatkozási bizottság megbizásából egyetlen hadihajó sem gyakorolhatja többé az ellenőrzést.

Az angol és francia hadihajók visszavonása, mint az angol hivatalos körökben hangsulyozzák, — semmi változást sem von maga után a benemavatkozási politika tekintetében. **A megfigyelő szolgálat s a szárazföldi ellenőrzés továbbra is érvényben marad.** Az angol és francia kormány mostani elhatározásának célja az, hogy a **Földközi tengeri torpedórombolókat teljesen a kalóztámadások meggátlására használják fel. Ennek a feladatnak most mindennél nagyob fontossága van és ez sokkal fontosabb s sürgősebb a spanyol partok ellenőrzésénél.** Mindez azonban nem akadályozza meg az angol és francia kormányt abban, hogy a spanyol partok mentén nemzeti érdekeik védelmére továbbra is készenlétben tartsanak néhány hadihajót.

Az egyezmény hétfőn visszavonhatatlanul életbe lép

Páris, szeptember 17. A sajtó nem számol azzal, hogy Olaszország a Mussolini és Hitler találkozó előtt nem tesz újabb javaslatokat a földközitengeri ellenőrzés ügyében. *A nyoni egyezmény hétfőn visszavonhatatlanul életbe lép anélkül, hogy a hatalmak tekintetbe vennék a továbbra is fennforgó ellentéteket* — irja a Libertée. Ugylátszik tehát, hogy Eden pillanatnyilag győzedelmeskedett Chamberlain felett s érvényesitette a genfi szellemet. A nyoni egyezmény revíziójára igy csak azután nyilik majd lehetőség, ha *a francia és angol ellenőrzést eredeti formájában már alkalmazták.*

A pótmegállapodás szövegét szombaton hozzák nyilvanosságra

Genf, szept. 17. A Földközi tengeri hatalmak kiküldöttei péntek este 6 órakor tanácskozásra ültek össze, hogy megvizsgálják a nyoni egyezményhez füzött pótmegállapodás uj szövegét. Este 6.40 órakor a tanácskozásról a következő hivatalos jelentést adták ki:

A nyoni egyezményt aláirt hatalmak szept. 17-én Genfben pótmegállapodást irtak alá. A pótmegállapodás szövegének nyilvánosságra hozását szombat reggelre halasztották, hogy az addig **rendelkezésre álló időben közölhessék azt az olasz kormánnyal.**

Éles angolellenes támadások az olasz sajtóban

Róma, szeptember 17. Az olasz sajtóban ismét kiújultak az angolellenes támadások s valamennyi lap rendkivül éles hangon ir *Eden* külügyminiszter politikájáról, — amely csak arra alkalmas, hogy egyre jobban kiélezze a nemzetközi helyzetet. Az olasz sajtó szerint a nyoni egyezmény *Eden* külügyminiszter műve volt és neki köszönhető, hogy Olaszországot olyan megalázó elbánásban részesitették a nyoni értekezleten.

Az olasz kereskedelmi és hadihajók, beleértve a tengeralattjárókat is, nem fogják tűrni, hogy bárki beleavatkozzék abba, milyen útvonalat választanak a Földközitengeren — irják a lapok.

Olaszország tudni fogja, hogyan védelmezze meg az olasz lobogó alatt haladó hajóit. Olaszország tengeri nagyhatalom és nem tűri, hogy bárki megnyirbálja nagyhatalmi jogait és kényszerrendszabályokkal fenyegetőzzön.

Fokozza a feszültséget az olasz-orosz konfliktus is, amelynek legújabb fejleménye, hogy *a batumi orosz kikötőhatóságok zár alá helyeztek egy olasz gőzöst, amely a kikötőben tartózkodott.*

Római jelentés szerint az olasz kormány tiltakozott az oroszok eljárása ellen és retorziókat helyezett kilátásba a Földközi-tengeren közlekedő orosz hajókkal szemben.

A kalózkodó buvárnaszádok közül kettő a szovjeté

Salamanca, szept. 17. Megerősitették azt a hirt, hogy a nemzeti kormány tájékoztatni kivánja a benemavatkozási bizottságot a Földközi tengeri hajók elleni torpedótámadások ügyében lefolytatott vizsgálata eredményéről. A nemzeti kormánynak bizonyitékok vannak a kezében és ezek szerint **a kalózkodó tengeralattjárók közül legalább kettő a szovjetorosz tengerészethez tartozott.**

Irószerek - Füzetek
Zenemüvek - Hangszeráruk
Hegedü, Brácsa, Celló, Mandolin, Gitár húrok olcsó árban és nagy választékban kaphatók
Bőhm István
Kossuth-u. 2. (Városháza)

Minisztertanács

A kormány tagjai tegnap *Darányi Kálmán* miniszterelnök elnökségével minisztertanácsot tartottak. A folyó ügyeken kivül elsősorban gazdasági kérdéseket tárgyalt a minisztertanács, majd *Lázár Andor* igazságügyminiszter a felsőházi reformra vonatkozó törvénytervezet főbb vonásait ismertette.

Elfogták a naphegyi gyilkost, aki Debrecenből menekült csehszlovák területre

Az országúton találták meg a fáradt gyilkost — A legény beismerő vallomást tett

Részletesen közöltük annakidején, hogy Elek Ferenc 22 éves kertész, aki a Naphegyen megölte dr Sikabonyi Zoltánnak, a Nemzeti Múzeum főkönyvtárosának szobaleányát, Molnár Máriát, a gyilkosság után Debrecenbe jött és innen menekült tovább csehszlovák területre. A csendőri jelentések most arról számolnak be, hogy Elek Ferencet elfogták a baktalórántházi határban. Az országúton gyalogolt és Budapestre akart visszajutni.

A gyilkosság, melynek főszereplője Elek Ferenc, igen rejtélyesnek indult, mert

a kulccsal gondosan bezárt lakásban találták meg Molnár Máriát átlőtt szívvel és átlőtt fejjel.

A lakás és a kapu is zárva volt és kulcsát nem találták Molnár Mária gondosan betakarva feküdt az ágyon és az egész lakásban lévő rend olyan volt, hogy

először még öngyilkosságra gondoltak a rendőri bizottság emberei.

A kihallgatások során beszélte több tanu, hogy Molnár Mária a halálra gondolt és mondogatta, hogy közelesen meghal. Revolvert is vásárolt és ismerősének, Elek Ferencnek adta. Molnár Mária egyik barátnője mondotta el a rendőrségen, hogy valószínűleg Elek a gyilkos, mert neki régebben mondotta Molnár Mária, hogy

öngyilkos akar lenni. Elek Ferencet kéri meg, hogy lőjje agyon, megfizet érte jól.

Ezen a nyomon indultak el a detektívek és sikerült is annyi bizonyítékot összehozni, hogy Elek jobbnak látta megszökni a fővárosból. Debrecenbe jött és itt egyik távoli rokonát kereste fel. Érdeklődött anyjának cseh megszállt területen lévő lakásának címe felől is a klinika egyik alkalmazottjától, akinek elmondotta, hogy meglátogatja anyját, akit évek óta nem látott már.

A debreceni rendőrség budapesti értesítés alapján megtudta, hogy Elek Debrecenbe jött és erélyes kutatást kezdtek kézrekerítésére, de már elkéstek, mert Elek elhagyta a várost és gyalogolt a cseh megszállt terület felé. A csendőrség az országútakat figyelte, de nem tudták elfogni a gyilkost, akinek sikerült átszökni a határon. Néhány napig volt csak cseh megszállt területen, újra átjött magyar földre és

azt számította, hogy Budapestre megy, mert ott lehet a legjobban elbujni.

A baktalórántházi csendőrség egyik őrse az országúton portyázott, amikor meglátta a kis táskával gyalogló Elek Ferencet.

Igazolásra szólították fel a félénk embert, aki zavarában három nevet is mondott be.

Bevitték az őrsre, ahol aztán elmondotta, hogy Elek Ferenc, aki megölte Molnár Máriát.

50 pengőt fizetett Molnár Mária a gyilkosságért

Az őrsön töredelmes vallomást tett és a következőket mondotta:

— Pénteken délután történt, úgy emlékszem — kezdte vallomását a porosruhás, fáradt, megtört férfi —,

Mária kényszerített a gyilkosságra. Az ő kérésére szereztem be a revolvert, amellyel agyonlőttem.

Nagy szünetet tart, vizet iszik, összeszedi a gondolatait és folytatja a rémtörténetet.

— Molnár Máriát már régóta ismerem, ideges természetű, furcsa leány volt, sokat beszélt arról, hogy meg akar halni, de nincs bátorsága ahhoz, hogy fegyvert fogjon magára.

Megkörnyékezett. Pénzt adott, 50 pengőt. Külön kaptam húsz pengőt a revolverre, aztán átadta a gyűrűjét és ezzel meg volt az alku.

Pénteken délután felmentem hozzá, eléje tettem a pisztolyt. Itt van...

— Mária akkor megkért — folytatja vallomását Elek —, hogy menjek az előszobába, míg rendbeszedi magát. Alig telt bele néhány perc, újból magával hívott.

»Na, Feri, most lehet!« — ezt mondta Molnár Mária. Felemeltem a revolvert, céloztam, a lövés eldördült. Még hallottam, amikor hörögve lélegzett egyet-kettőt. Kirohantam a szobából, rázártam az ajtót.

Itt vannak a kulcsok a táskámban.

A csendőrök felnyitják a barna papirmasé-koffert, apró használati tárgyak vannak benne és két kules, az egyik a cselédszobáé, a másik a villa főbejáratának zárához való.

Elek Ferenc igazat beszél.

— Hol van a revolver? — szegezi most a kérdést a csendőrtiszthelyettes Elek Ferencnek, aki az újabb szünet után folytatja a vallomását.

— *A vásárosnaményi hídon dobtam a Tiszába* — mondja s így folytatja: — Ezután nem tudom, hol és merre,

átszöktem Csehszlovákiába, de ott, az idegen környezetben jobban féltem, mint Magyarországon. Nem volt sehol sem nyugtom. Ugy gondoltam, hogy visszaszököm Budapestre,

mégis ott lehet a legjobban elrejtőzni. Hát pechem volt, nem sikerült a tervem.

Elek Ferenc most elgondolkodik, kezével végigsimítja homlokát, hátrafésüli haját s vontatottan megszólal:

— *Azt hiszem, semmit sem fe lejtettem ki.*

Elek Ferenc vallomása után lefeküdt és fáradtan aludt órákon át a csendőrségen. Kipihente magát s azután vitték fel a csendőrök Budapestre, ahol tovább nyomoznak az ügyben, hogy megállapítsák, igaz-e a vallomása, vagy rablógyilkosság történt.

1938 typusu
Orion, Philips, Standard, Telefunken
Bel- és külföldi
KERÉKPÁROK
részletre jók, olcsón!
rádiók
SOLTÉSZ
Kálvin-tér 2. sz.

Éjszaka titokzatosan eltünt egy taxiból egy 4 éves kislány

Gyermekrablás gyanu ja Nyíregyházán.

Titokzatos ügyben nyomoz a nyíregyházi rendőrség. Tegnap éjszaka egy autótaxiból eltünt **Palitz Zsuzsi,** négyéves kislány, kit a rendőrök csak órákkal később találtak meg az uccán

Palitz János autótaxis délután társaságával autón a Gyümölcsvásár és Kiállítás megtekintésére mentek. Velük volt a taxis négyéves kislánya is. Utána betértek egy kocsmába és **a kis Zsuzsit, — mivel elálmosodott — lefektettek az autóban, ahol betakarták.** Tiz percenként kijöttek felváltva a vendéglőből megnézni, hogy alszik-e a gyermek. Éjjel 12 órakor Palitzné nyugodtan alva találta gyermekét, tiz perccel később azonban az **apa megdöbbenve látta, hogy a kislánya eltünt az autóból.**

Elindultak keresésére, voltak járókelők, akik láttak egy férfit, karján gyermekkel menni és kérdésükre azt válaszolta, hogy joga van elvinni a gyermeket. A rendőrségen is bejelentették az ügyet, ahonnan végigrazziázták az egész várost. **Amikor a titokzatos „gyermekrabló" érezte a rendőr gyűrű szorítását, telefonon jelentkezett,** hogy a gyermek nála van egy kis kocsmában, melyet megnevezett. Meg is találták a kislányt, de nem a kocsmában, hanem az uccán.

A férfit, aki a kislányt éjszaka elvitte az autóból, **Orincsai Lászlónak** hivják. Kihallgatása során azzal védekezett, hogy **szó sem volt gyermekrablásról. Szörnyen be volt rugva, mikor az uccán rátalált a gyermekre, aki sirt, nem tudja miért vitte magával, nem emlékszik semmire.** A rendőrség most azt igyekszik tisztázni, hogyan történt a rablás, hol volt a kislány egész éjszaka és mennyire volt részeg Orincsai.

Per a motalkó körül

A Nyirbogdányi Petroleumgyár érdekes pereskedése egy ügyvéddel és két teherautóssal.

Érdekes rágalmazási perben tartott tárgyalást a debreceni járásbíróságon dr Janka Dezső büntetőjárásbiró. A feljelentő a Nyirbogdányi Petróleumgyár Rt., amely cég feljelentése alapján a vádlottak padjára kerültek dr Dróth Sándor ügyvéd, Aszódi Mihály és Steiner Sándor teherautófuvarozók.

A Nyirbogdányi Petroleumgyár Rt. feljelentése szerint a mult évben dr Dróth Sándor ügyvéd egy beadványt terjesztett a pénzügyigazgatóság elé Aszódi és Steiner nevében, amely beadvány szerint felhivják a pénzügyigazgatóság figyelmét arra a körülményre, hogy **egyik debreceni garázsban hamisitott motalkót árusitanak.**

A debreceni járásbiróság már több izben tartott tárgyalást a fenti ügyben. A vádlottak kérték a széleskörü bizonyitást és becsatolták **a debreceni Tisza István Tudományegyetem vegytani intézetének bizonyitványát, amely szerint a megvizsgált motalkó nagymértékben petroleumos.** Dr Dróth Sándor kijelentette, hogy ő nem járt el gondatlanul az ügyben, ő csak az ügyfelei nevében járt el, amikor a beadványt elkészitette. **Egyébként hajlandó bizonyitani, hogy a motalkóban petroleumot találtak.**

A tegnapi napon megtartott tárgyaláson **az ügyész nem vállalta a vád képviseletét,** mire dr Hódy Béla átvette a pótmagánvádat.

Dr **Janka** Dezső járásbiró felszólitotta a peres feleket, hogy az ügyet nem lehetne-e elintézni békésen, mire dr Hódy Béla főmagánvádló kijelentette, ha a felek valamilyen módon elégtételt adnak az alaptalan feljelentésekért, akkor ő hajlandó visszavonni a feljelentést. Erre a vádlottak nem voltak hajlandók.

Ezután tanácskozás indult meg a peres felek között, amely sikerrel járt. Dr Hódy Béla visszavonta dr Dróth ellen a feljelentést, mert dr Dróth ügyfelei megbizása folytán járt el, amikor megirta a beadványt.

A biróság ezután meghozta az itéletét, **amely szerint Aszódi Mihályt és Steiner Sándort felmentette a vád alól és a költségekben a Nyirbogdányi Petroleumgyárt elmarasztalta.** Az itélet ellen dr Hódy Béla fellebbezést jelentett be, ugy hogy a per, amely azt van hivatva eldöteni, hogy hamis-e a Nyirbogdányi Petroleumgyár Rt. által forgalomba hozott motalkó, még foglalkoztatja a debreceni törvényszéket.

METEOR MOZI MŰSORA

Szombaton csak felnőtteknek: KÉK MADÁR. — Megelőzi: HIRADÓ. Előadások: 5 7 9 órakor.

F. hó 18-ától, szombattól esténként
az Arany Bika
ujjá alakitott
Fehér Szalonjában
Bognár Magda
Gerő Gyula és
Magyar Gyula
hangulatos jazz triója.
Az étterem — kávéházban
Lakatos Vince
és kombinált zenekara.
Telefon 10-92.

Kánya külügyminiszter Genfben Edennel és az olasz követtel tanácskozott

Genf, szept. 17. Kánya Kálmán magyar külügyminiszter Genfben többrendbeli megbeszélést folytatott. Kánya tárgyalásait általában nagy figyelemmel kisérik. A magyar külügyminiszter tegnapi megbeszélései során, melyeket Schmidt Guido osztrák külügyi államtitkárral és Sir Robert Vansittart-tal, az angol külügyminisztérium állandó főtitkárával folytatott, ma délben találkozott Bova Scoppa olasz követtel, Olaszország állandó népszövetségi megbizottjával és Eden angol külügyminiszterrel.

A belügyminiszter 30 napra betiltotta az „Összetartás" cimü hetilapot, időlegesen megvonta a „Magyarország és „Sopronmegye" c. lap uccai terjesztését

Budapest, szept. 18. A m. kir. belügyminiszter a Budapesten a Bethlen-nyomdában előállított és **Fiala Ferenc** szerkesztő szerkesztésében és kiadásában megjelenő **„Összetartás"** c. politikai hetilap további megjelenését s terjesztését az 1912. 53 tc. 11 paragrafusának negyedik bekezdése értelmében az 5484—1914 ME számú rendelete alapján az országnak az 1922 évi 17 tc 6. paragrafusával védett érdekeit veszélyeztető közleménye miatt folyó évi szeptember hó 19-től számított 30 napra megtiltotta. Az „Összetartás" c. időszaki lap szeptember 12-én megjelent 36. számában közétett **„Miért tiltották be a nürnbergi társasutazást?** felirátú közleménye az ország külső politikájának érdekeit súlyosan veszélyezteti. Ezért a hivatkozott törvény alapján ezen lap további megjelenését be kellett tiltani.

A m. kir. belügyminiszter Budapesten, **Mihályfi Ernő** felelősszerkesztő szerkesztésében, a Magyarország Napilap Rt. kiadásában **„Magyarország"** cimen megjelenő politikai napilap országos uccai terjesztéséi engedélyét az 1914 évi 14 tc. 11 paragrafusa alapján három, mégpedig folyó évi szeptember hó 19 21 és 22 keltezéssel ellátott lapszámra megvonta. A „Magyarország" folyó évi szeptember hó 16-án megjelent 211 számában közétett „Kik hát a külföldi németek ?" c. közleménye a közrendet közvetve veszélyezteti, miért is a szóbanforgó lap országos uccai terjesztését hivatkozott törvény alapján egy időre meg kellett tiltani.

A m. kir. belügyminiszter a Sopronban megjelenő **„Sopronvármegye"** c. napilap uccai terjesztését az 1914. évi 14 tc. 11 paragrafusa alapján folyó évi szeptember hó 19-től kezdődőleg két heti időtartamra, vagyis október 2-ig bezárólag betiltotta.

A „Sopronvármegye" szeptember hó 12-én megjelent 206. számában közétett **„Magyarország és a nemzeti szocializmus"** c. közleménye az országnak az 1937. évi 10 tc. 2 paragrafusával védett érdekeit sérti és ezáltal közvetve a közrendet veszélyezteti, miért is a lap uccai terjesztését közérdekből egyidőre az említett törvény alapján meg kellett szüntetni.

Az „Összetartás" c. lapnak a jelen **tilalom ellenére előbb megjelenő példányát azonnal el kell kobozni,** de belőlük egy—egy példányt az illetékes ügyészségnek át kell adni. Aki ezt a laptilalom ellenére kiadja, vagy terjeszti, azt az 1912 évi 53 tc. 13 paragrafusának utolsó bekezdése szerint kell büntetni.

Aki a „Magyarország" és „Sopronvármegye" c. napilapokat a megjelölt időpontban uccán, vagy házakban terjeszti, kihágást követ el s ellene a sajtótörvény 29 paragrafusa alapján fognak eljarni.

A Darányi-kormány évfordulója

A Nemzeti Egység Pártja szeptember hó végére tervezi évadnyitó pártértekezletének az összehivását. Kormánypárti körökben most mozgalom indult meg abban az irányban, hogy ezt az évadnyitó pártértekezletet ne szeptember végén, hanem október hó 10-én tartsák meg. Ekkor van ugyanis **Darányi Kálmán** kormányralépésének illetve miniszterelnöki eskütételének egyéves évfordulója. Ez alkalommal ünnepélyes keretek között üdvözlik a miniszterelnököt és a kormány tagjait **Darányi Kálmán** pedig hosszabb beszédet fog tartani.

Megállapitották a must és a bor irányárát

Az egész vonalon 20—30 százalékos áremelkedés.

Tegnap este a földmivelésügyi miniszteriumban megállapitották a must és a bor irányárát, a MASzOBSz (Magyar Szőlősgazdák Országos Borértékesitő Szövetkezete) végrehajtó bizottsági ülésének keretében. A mustsürítésre és kivitelre vásárlandó must árát cukorfokonként 0.7 fillérben jelölték meg, a borét Maligand fokonként 1.3 fillérben. A mustsürítőkkel tudvalevően létrejött a megállapodás, ami azt jelenti, hogy erre a célra 200,000 hektoliter mustot vesznek át a termelőktől.

Az utolsó napokban a must ára cukorfokonkint 0.5 fillér körül alakultak, az új irányárak alapján azonban már ma 0.7 fillérre emelkedtek. Ahol nem vásárolják sürítésre a mustot, ott a hivatalos borintervenció lép közbe vásárlásaival. A must ára literre átszámitva 12 filléres irányárnak felel meg, a boré 13 fillérnek. Eddig körülbelül 10 fillér volt az ár, tehát a földmivelésügyi minisztérium közbelépése azt jelenti, hogy a mustárak 20 százalékkal, a borárak, a borárak 30 százalékkal magasabbak. Most csak az a kérdés, hogy a miniszterium irányárai kielégitik-e a termelőket: fedezik-e a szőlőmüvelés költségeit?

Nagy tüz egy kőbányai sörgyárban

Pénteken délután *a kőbányai Polgári Serfőző telepén nagy tűz ütött ki.* Hatalmas lángokkal égett a sörház gépháza és egyik raktárépülete. A tűz rendkívül veszedelmes volt, mert a raktárban deszkaládák voltak felhalmozva. Három tűzőrség vonult ki a tűzhöz és órákon át tartó megfeszitett munkával sikerült a tüzet lokalizálni. A tűz oka ismeretlen.

Német emigráns egyetemi tanár és rajzolónő drámája

Prága, szept. 17. Az egyik itteni penzióban reggel **megtalálták a két Prágában élő német emigránsnak, a 24 éves Lancborger Gertrud reklámrajzolónőnek és Dubiszlav Valternek, a Berlin—Charlottenburg-i müegyetem tanárának holttestét. A holttesteken nagyszámu szurt seb volt.** A hátrahagyott levélből kitünik, hogy a leány kérte meg a tanárt, hogy **ölje meg őt s aztán legyen öngyilkos.**

Felrobbantják a kiüritett helységeket a köztársaságiak

Leon, szeptember 18. A leoni tartomány északi részében és Asturiában a nemzeti csapatok által visszahódított községek szánalmas képet nyújtanak. A községeket elpusztító hatalmas tüzek füstje sűrün gomolyog a völgyekben. *A nemzeti csapatok újból és újból hatalmas robbanásokat hallanak azokból a községekből, amelyeket az anarchista köztársasági csapatok kiürítettek, majd megsemmisítettek.* Ezeknek a községeknek lakói kénytelenek voltak Gijon felé menekülni s csak kevesen tudtak elrejtőzni a hegyekben. *A politikai foglyokat a köztársaságiak vagy agyonlőtték, vagy magukkal hurcolták. Azok az utak, amelyeken a csapatok végighaladnak, tele vannak gránáttölcsérekkel.*

A német követ kifogást emelt Genfben Negrin sértő beszéde miatt

Genf, szeptember 17. A genfi Népszövetségnél akkreditált hírlapirók szövetsége csütörtök délben rendezte szokásos évi ünnepi ebédjét, amelyen a hagyományok értelmében a Népszövetség tanácsának összes tagjai meg szoktak jelenni.

A Népszövetség tanácsának idei elnöke, a valenciai kormány miniszterelnöke, dr *Negrin* ebből az alkalomból beszédet mondott, melynek során, mint hangsúlyozta, »megragadta az alkalmat, hogy az ilyenkor szokásos diszkrécióra való tekintet nélkül« rendkívül élesen kifakadjon Mussolini és Hitler ellen és olyan éles beszédet mondjon ellenük, ami Genfben teljesen szokatlan.

Negrin beszéde annál nagyobb feltűnést keltett, mert az asztalnál helyet foglalt Eden, Delbos, Litvinov és a tanács többi tagja is, az egyetlen Beck lengyel külügyminiszter kivételével, aki éppen az ujságiró egyesület elnökének, Dell angol hirlapirónak, a Manchester Guardin genfi tudósitójának egyik legutóbbi cikke folytán sértve érezte magát és a bankettre nem jött el.

Negrin beszéde szövegét, amelyben Mussolini, de különösen Hitler német birodalmi vezér és kancellár ellen rendkívül súlyos kifakadásokat használt, a Népszövetség sajtótermében az ott egybegyűlt nemzetközi ujságirók között kiosztották és ezáltal a beszéd, amely tulajdonképpen egy magánjellegű ebéd során hangzott el, a Népszövetség ügyévé vált.

Rómából és Berlinből máris olyan hírek érkeznek, hogy a valenciai miniszterelnök tegnapi kifakadásai a két fővárosban igen rossz hatást keltettek, különösen azért, mert a német és olasz felfogás szerint a jelenlevő előkelő államférfiaknak már előzetesen intézkedniök kellett volna arra vonatkozólag, hogy az ujságiró banketten »semleges« beszédek hangozzanak el, annál is inkább, mert két évvel ezelőtt hasonló alkalommal az olasz-abesszin konfliktus kitörésekor egy ugyanilyen beszéd rendkívül kinos következményekkel járt.

Bern, szeptember 18. A népszövetségi ujságirók hagyományos villásreggelijén *Negrin* beszédet **mondott, amelyben sértő hangon** beszélt a német államférfiról. *Az itteni német követ ma délben kifogásokat emelt a beszéd miatt a szövetségi hivatalban.*

Motta szövetségi tanácsos közölte nagy sajnálkozását amiatt, hogy svájci földön ilyen kifakadások hangzottak el idegen államfő ellen. Kilátásba helyezte, hogy megfelelő nyilatkozat fog megjelenni a svájci sajtóban. A kormány részéről spontán kijelentették, hogy Negrin beszédére, ha magánszemélyről lenne szó, azonnal kiutasítás lett volna a válasz. Ettől Negrint a népszövetségi kiküldötteket megillető területenkívüliség védte meg.

Magyarok a Népszövetségben

Genf, szeptember 18. A népszövetségi közgyűlés 5, vagyis szociális és emberbaráti kerdésekkel foglalkozó bizottsága özv gróf **Apponyi Albertné** elnökletével pénteken ülésezett. A tanácskozások főként egy tájékoztató folyóirat kiadása körül forogtak. A folyóirat a Népszövetségnek szociális és emberbaráti tevékenységét fogja ismertetni.

A népszövetségi közgyűlés 2., bizottsága pénteki ülésén **Gombó István** dr külügyminiszteri titkár, magyar kiküldött is felszólalt. Kifejtette, hogy Magyarország megérdemelt elismeréssel követi a népszövetségi közegészségügy tevékenységét, annál is inkább mert Magyarország közelről van érdekelve az egészségügy rendezésében, elsősorban azoknál a kérdéseknél, — amelyek a falu egészségügyével kapcsolatosak.

Vígszinház

ZARAH LEANDER
Attila Hörbiger — Theo Lingen film-remeke: **„Premier"**
BOLVARY GEZA mesterműve!
A többi debreceni mozit megelőzve
a legujabb magyar világhirad6!
A windsori hercegi pár látogatása. — Ferencváros—Lazio mérkőzés. — A Horthy Miklós híd felavatása. — Nemzetközi sporthét a Balatonon.

Dr Roska Mártont a neves régészt meghivta előadónak a debreceni egyetem

Dr *Roska Mártont*, a kiváló archeológust, akinek nevét az egész világon ismerik, különösen a történelem előtti korok kutatásában elért nagy eredményei után, most meghivta előadónak a debreceni Tisza István tudományegyetem. Mint ismeretes, dr *Roska Márton* erdélyi tudós, akinek igen sok kellemetlensége volt a román hatóságokkal éppen szilárd tudományos elvei miatt, akit legutóbbi könyve után is sok támadás ért, most végre a debreceni tudományos életben nyert beosztásával az iskolák városa magáénak vallhat.

Dr *Roska Márton* nagy nyeresége a magyar tudományos életnek, közelebbről pedig a debreceni egyetemnek, ahol meghivás útján előadó megbizatást kapott. Még ebben a tanévben, illetve félévben megkezdi előadásait a Tisza István egyetemen.

Játszadozás közben felakasztotta magát egy 10 éves fiucska

Megdöbbentő tragédia a nánási tanyán.

A hajdunánási csendőrök jelentették, hogy **Szabenyi** Márton gazdálkodó tanyaján halva találták egy gerendára felakasztva a gazdálkodó tiz éves, László nevü fiát. A gyermek holttestét levágták a kötélről és meginditották a nyomozást annak megállapitására, hogy történt-e bünc selekmény a gyermek halálával kapcsolatban.

Kikérdezték **Molnár** Miklós földmüvest, aki a tanyában dolgozott. Ő fedezte fel először, hogy a tornác gerendáján felakasztva csüng Szebenyi László. A földmüves elmondotta, hogy ó a munkáját végezte és mivel nem látta a gyermeket játszadozni sehol, bement a házhoz, hogy megnézze, mit csinál. Látta, hogy a tornác gerendája alá egy szék van állitva és azon áll a fiu. Azt gondolta, hogy játszik a gyermek és valamit a gerenda alá akar tenni vagy hintát akar csinálni. Rászolt a gyermekre, de az nem válaszolt és nem mozdult. Közelebb ment és

megdöbbenve látta, hogy a gyermek lába nem éri a széket és a nyakára szorult kötél tartja a gerendára erősitve.

Molnár kijelentése szerint a gyermek játszadozott és játékból akasztotta fel magát. A hurok a nyakára szorult és szabadulni már nem tudott.

Segitség nem volt a közelben és a gyermek megfulladt.

A csendőrség több kihallgatást tartott abban az irányban, hogy talán a gyermek a rossz bánásmód, vagy veréstől való félelmében önként ment a halálba. A kihallgatott szomszédok és azok, akik ismerték a gyermek környezetét, kijelentették, hogy szó sem lehet rossz bánásmódról, mert

szerették a gyermeket és igen jól bántak vele.

A debreceni ügyészség a temetési engedélyt igy megadta, mivel bünc selekmény nincs.

Nem elég huszonhat tanu egy hamistanuzási perben

Elnapolták Pongrácz Vidorné és társai bűnperét

Hirt adtunk arról, hogy a debreceni törvényszéken dr *Fövényessy Sándor* tanácsa megkezdte a tárgyalást Pongrácz Vidorné és társai ügyében, akik egy örökösödési ügyben hamis tanuvallomást tettek a vádirat szerint. A folytatólagos főtárgyalást pénteken tartotta meg a törvényszék a bonyolult ügyben. Az első tárgyalási napon 11 tanut kérdeztek meg, most 15 tanu vallomására került a sor, de még igy sem sikerült tisztázni az ügyet, mert úgy a vád, mint a védelem részéről újabb tanukihallgatásokat kértek. A bíróság egy hónapon belül tartja meg a folytatólagos főtárgyalást, mert teljesitette részben az újabb tanuk kihallgatására vonatkozó kérelmeket.

A pénteki tárgyaláson a tanuk jórészben a vádat igazolták, többen ellentétbe kerültek már régebben a polgári perek során tett vallomásaikkal. A kérdés főleg azon fordult meg, hogy a szóbeli végrendelkezés idején, melyet Pongráczné javára tett Lengváry, jelen volt-e az ötödik tanu, Szekeres János vagy nem. Szabó Ágoston, aki maga is a vádlottak padjára került hamistanuzásra való rábirás kísérlete miatt, azt állitja, hogy

az ötödik tanu nem volt jelen és csak akkor állitották be az örökségért folyó perbe, amikor a négy tanu egyikét nem fogadták el.

— *Evekig nyomoztam, ötszáz pengőt fizettem magándetektivnek, mig megállapitottam az igazságot* — mondta Szabó —, *az ötödik tanu nem volt Debrecenben a végrendelkezés idején.*

Tanuvallomás hangzott el arról, hogy Lengváry halála után, amikor a leltárbiztos megjelent a háznál, ahol Pongráczné volt, a leltárbiztos kérdésére kijelentette Pongráczné, hogy nincs végrendelet.

Cziczó Kálmánné tanu a régebbi vallomásaival ellentétes vallomást tett és az elnök megjegyezte:

— *Csodálatos, hogy most emlékszik jobban, nem nyolc évvel előbb, amikor a vallomását tette a bíróság előtt.*

Ez a tanu arról is beszélt, hogy Pongráczné feljelentette őt becsületsértés miatt és később azt mondotta neki, hogy visszavonja a feljelentést, ha kedvére teszi meg vallomását az örökösödési perben.

A tanukihallgatások után dr *Fényes Endre* védő újabb tanuk kihallgatását kérte Budapestről és Bácsbodrogból, akikkel igazolják, hogy a végrendelkezés tényleg megtörtént és erről éppen az a Koesisné beszélt, aki most azt állitja, hogy nem történt meg és ő is hamis vallomást tett. Dr *Tóth László* is tanukihallgatásokat kért, valamint iratok felolvasását és tanuk kihallgatását kérte még Szabó Ágoston is, aki sértett és vádlott egyszemélyben a bonyolult perben.

Szabó még azt is állitotta, hogy a bíróság kérésére egy hatósági iratot a perrel kapcsolatban a város nem adott át, azt irták, hogy nincs meg az irat, pedig az irat megvan.

A tárgyalást két óra után elnapolták.

TÉLIKABÁTJAINK
BUNDÁINK
RUHÁINK

elsőrendü kiállitás és tökéletes szabás folytán a
LEGKÉNYESEBB IZLÉST IS KIELÉGITIK.

Rózsa
nőidivatáruház kft.
DEBRECEN, BIKA SZÁLLÓVAL SZEMBEN
Szolid, szigoruan szabott árak. Alapitási év: 1893

Nagytemplomi hangverseny

A református egyház Péterfia uccai egyházrésze október 3-án, vasárnap este félhétórai kezdettel a Nagytemplomban nagyszabásu hangversenyt fog rendezni, amelyre már most felhivjuk olvasóink figyelmét.

A hangversenyen *Ákom Lajos*, a budapesti Kálvin téri református templom orgonistája, a kiváló orgonaművész szerepel, továbbá *Hoór-Tempis Erzsébet*, akinek éneke mindig élmény volt a debreceni hangversenylátogató közönségnek. Szerepel még a debreceni *MÁV Filharmoniai Zenekar* és a *Szenczi Molnár Énekkar*. Az ünnepi előadást a hangversenyen *Makláry Károly* püspök fogja tartani. *Ákom Lajos* két darabot orgonál, Bonnet Rapszódia és Tündérek darabját, *Hoór-Tempis Erzsébet* két énekszámot ad elő, míg a Filharmoniai Zenekar Ravel és Veracini egy darabját adja elő. A zenekar játékában hallani fogjuk *Buza Gábor* hegedűszólóját.

A hangversenyre az egyházrész müsorokat bocsátott ki, amelyek 1.50 pengőtől 20 fillérig kaphatók Bertók Lajos könyvkereskedésében, Ferenc József út 4, a Méliusz könyvkereskedésben, Ferenc József út 26 és a központi lelkészi hivatalban, a református egyházi épületben, Kálvin tér 17 alatt. A hangverseny napján pedig délután 4—fél 7-ig a központi lelkészi hivatalban és a Baltazár-teremben, Kálvin tér 5 alatt. Kérjük olvasóinkat, hogy a müsort előre váltsák meg, mert a templomnál müsorárusitás egyáltalán nem lesz. (o)

Névszerinti szavazást kérnek a városi közgyülésen a Honsz kérelme felett

A HONSz, mint ismeretes, beadványt intézett a városhoz, melyben a hadirokkantak és hadiárvák sulyos helyzetére hivja fel a figyelmet és megfelelő segitséget kér a várostól. Ezt a beadványt a legközelebbi városi közgyülés tárgyalja. E tárgyban most közel száz törvényhatósági bizottsági tag politikai és felekezeti különbség nélkül elhatározta, hogy magáévá teszi a háború áldozatainak ügyét és a következő önálló indítványt adták be *Fáy István* főispánhoz:

Alulirottak, mint Debrecen sz. kir. város törvényhatósági bizottsági tagjai, tisztelettel kérjük Méltóságodat, méltóztassék a Hadirokkantak, Hadiözvegyek és Hadiárvák Országos Nemzeti Szövetsége debreceni csoportjának a debreceni hadigondozottak sorsának az enyhitése és az arra nagyon rászorultaknak a város által leendő segélyezése tárgyában 58—1937. HONSz szám alatt Debrecen sz. kir. város törvényhatóságához benyujtott — 30.596—1937. IV. szám alatt iktatott — *kérését az azt tárgyaló közgyülésen teljes terjedelmében — szószerint — felolvasiatni és méltóztassék ebben a tárgyban — a HONSz kivánságának megfelelően — a névszerinti szavazást elrendelni, hogy a hazáért legnagyobb áldozatot hozott és állandóan a legtöbbet nélkülöző hadigondozottak mellett nyilvánosan is állást foglalhassunk.*

THEODOROV
a debreceni közönség közkedvelt országoshirü professzionista grafológusa ismét itt tartózkodik. Érdeklődőket József kir. hg. u. 43. sz. a. lakásán fogad.

Virág gyümölcs, borkiállítás és vásár október 2-től 10-ig

Termelő:

Ez a kiállítás, mely elsősorban a termelői érdekeket szolgálja úgy, hogy a vásárló közönség is jól járjon, nagyon fontos szerepet tölt be a Tiszántúl gazdasági életében. Az a baj nagyon sok esetben, hogy a termelő minden tekintetben értéket termel, de ennek a termelvénynek nem tud piacot teremteni. Ilyenkor lesz aztán katasztrófa a jó termés következtében. Minden országnak érdeke az, hogy amit termel, annak piacot, elhelyezhető területet tudjon biztosítani. Ha ez nem sikerül, akkor jön a társadalom megoldatlan kérdésének átka, ami aztán elindítja a munkanélküliség, keresetnélküliség csapását...

Akkor tehát, mikor illetékes körök kiállítások keretében a termelők érdekeit szolgálják, a termelőknek is megértéssel kell fogadniok minden ilyen vállalkozást. Maguk a termelők legyenek az elsők, akik jelentkeznek, akik akarják ezt a nagyszerű lehetőséget kihasználni. Hozzák el mindazt, ami szép és érték, amit itt a közönség elé kerülhet és így megismerik...

Aki nem tudja felfogni ennek a kérdésnek nagy horderejét, az lehet kitűnő termelő, nagyszerű gazda, de soha se fog igazában boldogulni...

Most, mikor ezen a téren az első nagy lépést megteszi a rendezőség, idegenforgalmi iroda és gyümölcstermelők egyesülete, akkor egy pillanatig se szabad elfelejteni, hogy az, ami itt történik, amit itt előkészítenek, mindenekelőtt és fölött a termelő érdekében történik. Tehát igyekezzék mindenki ki is használni azt a nagyszerű adottságot, amit egy ilyen kiállítás és vásár nyújthat...

Nagyon szomorú lenne, ha eljönnének ide az ország minden részéből a termelők, csak éppen a debrecenieknek és környékieknek maradnának el, holott éppen az ő érdekükben mozgatnak meg mindent ebben az országban ezen a héten keresztül...

Aki ért a kevés szóból, az értheti, hogy itt a termelői verseny a kiállítás keretében saját érdekükből fontos elsősorban és minden termelőnek ott a helye a kiállítók és árusítók között...

Meg egy évi halasztást kapnak a berkocsisok bérautó vásárlásra

Debrecenben fokozatosan megszüntetik a bérkocsikat. Már korábban hozott határozatot a közgyűlés, hogy bizonyos határidőn belül át kell, hogy térjenek a gépkocsihasználatra. A rossz gazdasági viszonyok miatt előbb három évet, majd újabb egy évet kaptak határidőül. A bérkocsisok most ismét kéréssel fordultak a városhoz, hogy még három, illetve két évig engedjék meg a bérkocsik használatát. Hivatkoznak arra, hogy a most üzemben levő 39 bérautó is nehezen él meg. A polgármester javaslatot tesz a közgyűlésnek, hogy *még egy évre adjon halasztást a bérkocsisoknak.* Akkorra talán jobb lesz a gazdasági helyzet és tudnak bérautót szerezni a mai lófogatú kocsik helyett.

Legolcsóbban kifogástalanul
fest és tisztit
WEISZ, Arany János ucca 20
Egy öltöny tisztítása vasalása 3 pengő

Debrecenben lesz-e az 1938. évi iparoskongresszus?

Az ipartestület elöljáróságának havi gyűlése — Interpellációk és javaslatok a gyűlésen — Tiltakozás a jótékony egyletek ipari műhelyei ellen

Az ipartestület elöljárósága e héten tartotta e havi rendes ülését az ipartestület dísztermében. A Nemzeti Hiszekegy elmondása után *80 tanonc segéddé avatása következett.* A felszabadult tanoncok közül *Kónya József* mészáros és *Üveges Piroska* fodrászsegédet kitűnő előmenetelükért az elöljáróság oklevéllel tüntette ki.

Napirend előtt *Nagy Gábor* fodrászmester arra kérte az elnökséget, hogy a jövőben az elöljárósági meghívókban is tüntesse fel a vonatkozó törvény azon rendelkezését, hogy akinek kétévi tagdíjhátraléka van, tanácskozási és szavazati jogát nem gyakorolhatja. Az elnökség ehhez hozzájárult. *Balogh László* a július 15-i rendkívüli ülésen elhangzott kijelentéseit magyarázta meg, amit tudomásul vettek. *Pataky József* kétrendbeli interpellációt terjesztett elő, amelyekre Tóth Lajos elnök válaszolt. Kijelentette, hogy bár személyesen nem vett részt a Nagykanizsán tartott kongresszuson, de *úgy tudja, hogy még nincs végleges döntés azirányban, hogy Debrecenben, vagy Egerben lesz-e az 1938. évi országos kongresszus.* Mindenesetre azt szeretnék, ha az Debrecenben tartatna meg. Az OTI építkezésre vonatkozólag sem tud határozott választ adni, azonban mindent el fog követni, hogy az építkezés mielőbb megindulhon.

Jándy Ferenc irodatiszt a pénztár és hivatal augusztus havi forgalmáról tett jelentést, amit elfogadtak. Az elnök jelentette, hogy *tárgyalt Pohl főkertésszel, aki kijelentette, hogy szívesen látják a gyümölcs-, bor- és virágkiállításon az érdekelt iparosokat s igen minimális helydíjakat fognak részükre megállapítani.*

Lechner Lajos jegyző terjesztette azután elő az elnöki tanács javaslatait. Ezek alapján kimondta az elöljáróság, hogy ismételt felterjesztéssel fordul az iparügyi miniszteriumhoz az 50 százalékkal leredukált elnöki költségmegtérítés eredeti összegének megállapítása iránt. Dr *Csáthy Dezső* ügyész javaslatára megalkották a Tóth Lajos nevét viselő alapítvány alapítólevelét. Buray Imre alelnök a Nagykanizsán tartott országos iparoskongresszusról számolt be. Hangoztatta, hogy az 1938. évi kongresszus színhelye véglegesen még nincs kijelölve. *Mázló József javaslatára megkeresik a közigazgatási hatóságot, hogy a nyolcórás munkaidő betartásával kapcsolatban tett feljelentéseket az eljárás megindítása előtt vizsgálják ki, mert az iparosokat igen gyakran alaptalanul zaklatják.*

Balogh László női szabómester a tagok lakcímváltozásával kapcsolatban tett életrevaló indítványt, melynek elfogadásával felhívják a szakosztályokat, minden ülésen vegyék kimutatásba a tagok lakcím- és műhelyváltozását, hogy ezáltal az iparosok mentesüljenek a bejelentés bélyegköltségétől, az elmulasztás esetén pedig a kihágási eljárástól. Ugyancsak elfogadták Balogh László másik indítványát, amely szerint *tiltakozik az elöljáróság az ellen, hogy különböző jótékony egyesületek és szövetségek ipari műhelyeket állítsanak fel és ott tanoncokat képezzenek ki, mert ezáltal a munkanélküliséggel küzdő iparosságtól vonnak el munkaalkalmakat.*

Bejelentették, hogy a Wesselényi ucca 77. számú ház lebontásra kerül és ezért ugyanazon ucca 75. számát bérelte ki a testület iparosszálló céljára. Pártolja az elöljáróság a budafoki ipartestület azon akcióját, hogy *a kormány kötelezze a városokat az ipartestületek anyagi támogatására,* arra tekintettel, hogy sok adminisztrációs munkát végeznek el a város helyett. Tárgyalásokat kezdenek a várossal az ipartestület helyiségének kibővítése iránt. Tudomásul vették, hogy a folyó évi közgyűlés határozatai jogerőssé váltak. *Antalffy József* asztalos javaslatára kimondták, hogy az elöljáróság megkeresi a Hitelbank igazgatóságát, hogy székháza építési munkálatait debreceni iparosoknak adja ki s lehetőleg szakmánként megosztva.

Meleg ünneplésben részesítette az elöljáróság *Nagy József* szücsmestert abból az alkalomból, hogy negyven esztendeje önálló mester. Az elnök üdvözlő beszédére *Nagy József* meghatott hangon válaszolt.

Elfogadta az elöljáróság Orbán Lajos vegyes- és Imre hentesszakosztályi elnöknek és elöljárósági rendes tagnak ezen tisztségeiről történt lemondását és helyükbe *Heller Jenő,* illetőleg *Gábor László* eddigi póttagokat hívta be. Ellenben *Horváth József* kárpitosszakosztályi elnök lemondását az elöljáróság nem fogadta el, hanem felkérte, hogy tisztségét továbbra is töltse be.

Nemes Tamássy Miklós gyüjteményes kiállitása holnap nyilik meg

Holnap nyilik meg a Déri muzeum kiállitási termében az a pompás gyüjteményes kiállitás, melyet nemes Tamássy Miklós festőművész, tanár legszebb képeiből válogatott össze.

A kiállitás, mely egyik legérdekesebb társadalmi eseménye lesz a városnak, már is igen széles körben keltett érdeklődést.

A szezonnyitó kiállitásra ezuton is felhivjuk az érdeklődők figyelmét, hiszen Tamássy Miklós Debrecenből elszármazott, kitünő hirnevet szerzett jeles müvész, aki most itthon mutatja meg, mit végzett az elrepült esztendők alatt müvészi téren és milyen értékeket gyüjtött össze nagyszerü képeiben.

nemes Tamássy Miklós

Borzalmas autóösszeütközés Mátyásföldön

Négy súlyos sebesült

Súlyos autószerencsétlenség történt tegnap délelőtt Mátyásföldnél a gödöllői országúton. Egymásba rohant egy kis Balilla autó és egy teherautó. *A teljesen összetört autó utasai, Eisenberger Géza gödöllői rabbi felesége, Blumenthal Manó fakereskedő neje és Rottmann Lipót ecetgyáros felesége, valamint az autó soffőrje, Bara Lajos súlyosan megsebesült.*

A gödöllői autó utasai a rákoskeresztuti temetőbe igyekeztek. Mintegy 70 kilométeres sebességgel haladtak, amikor a Dióssy Lajos ucca sarkán egy Budapestről haladó teherautó került elébe. A rendőrség megállapítása szerint a teherautó soffőrje kisívben fordult be az országútról és a feltevés szerint nem jelezte, hogy befordul. Igy történt meg a katasztrófa. A kis Balilla szinte teljesen összeroppant, hűtőháza teljesen összetört. *Az ülések össze-vissza görbültek, az utasok szörnyű sebekkel feküdtek egymás hegyén-hátán.*

A szerencsétlenségről értesitették a mátyásföldi rendőrkapitányságot, a súlyosan sebesülteket a kórházba szállitották. A soffőr állapota életveszélyes, Eisenbergné és Rottmanné sérülései is súlyosak, de nem életveszélyesek.

A teherautó soffőrjét, Binner Pált azonnal őrizetbe vették, aki elkeseredetten védekezik. Kijelentette, hogy ő jelezte a befordulást és nem felelős a szerencsétlenségért.

Az autószerencsétlenségről a temetőben értesitették a hozzátartozókat. Drámai jelenetek játszódtak le a temetőben, ahol a rabbi zokogva rogyott össze. Amikor magához tért, autón azonnal a Rókus kórházba sietett súlyosan sérült feleségéhez.

Vizhatlan talpu
„Astra" cipők
minden nagyságban.
Férfi és női varrottalpu
„Rigi" cipők
nagy választékban.
NEUMANN
Takarékossági tag. Svetits palota.

HIREK

Mindenben első a „Debreczen"

Gyógyszertárak éjjeli szolgálata: »Megváltó«, Piac ucca 18, a Bikával szemben. — »Tisza«, Magoss György tér 9, a kórházzal szemben. — »II. Rákóczy«, Külsővásártér és Miklós u. sarok. — »Nádor«, Szent Anna ucca 64.

Lemondás

A tájat keresgélem,
Amerre régen jártam,
Ahol a boldogságra
Még nem hiába vártam.

Most hogy eltünt előlem,
A szürkület ködében,
Feltör egy bús, mély sóhaj
A régi szép emléken...

Vissza mért sóvárognám?
Ugy sem férne szivemben!
Lelkem szirtre futott már
Az élet tengerében!

Császy Miklós.

Világvárosi hangversenysorozat

— **Vasárnapi istentiszteleti rend a ref. templomokban.** Nagytemplomban délelőtt 10 órakor dr Soós Béla, délután 5 órakor Kiss Antal Jenő. Kistemplomban délelőtt 9 órakor Uray Sándor, 11 órakor dr Farkas Pál, délután 5 órakor Szenes László. Kossuth uccai templomban délelőtt 10 órakor Tamás Ferenc, délután 5 órakor Csánki Gábor. Árpádtéri templomban délelőtt 10 órakor Nagy Dezső, délután 3 órakor Nagy Sándor. Ispotályi templomban délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc, délután 5 órakor Kulcsár Dezső. Homokkerti templomban délelőtt 10 órakor Kovács József, délután 5 órakor Losonczi Géza. Kerekestelepi templomban délelőtt 10 órakor Becsy Sándor, délután 3 órakor Bartha József th. Wolaffkatelepen délután 3 órakor Lénárt Gyula. Nyilastelepi templomban délelőtt 10 órakor Mezey Béla, délután 3 órakor Zimányi József th. Csapókertben délelőtt 10 órakor dr Danesházy Sándor, délután 3 órakor Bálint György th. Nyulason délelőtt 10 órakor Pataky László th. Egyeken délután 3 órakor Siposs Imre. Téglaskertben délelőtt 10 órakor Birinyi János. Szikgáton délután 3 órakor v. Szabó Endre. Nagyhegyesen délelőtt 9 órakor Rápolty Árpád. Kádárdülőn délelőtt 11 órakor Rápolty Árpád. Horthy közkórházban délelőtt 9 órakor dr Lencz G. Sándor. Mézeshegyen délután 2 órakor Papp Géza. Hortobágyon délelőtt 9 órakor Halász András. Téglavetőben délután 3 órakor Kovács Árpád. Nagytemplomban délelőtt fél 12 órakor levente istentisztelet, Görömbey Zoltán.

— **Az evangélikus templomban** vasárnap délelőtt 9 órakor középisk. ifjuság egyházi énekórája. — Utána exhortációt tart Labossa Lajos hitoktató. Délelőtt 10 órakor és este 5 órakor gyülekezeti istentisztelet. Prédikál Böjtös Sándor s. lelkész.

x **Zongorázni** tanitok kezdőket, haladókat akadémiai módszerrel. **Hatvan ucca 24., első ajtó.**

— **Miserend a Szent Anna uccai plébániatemplomban és kápolnákban.** Rendes miserend reggel 6, 7, 8, 9 órakor. Fél tiz órakor nagy mise, szentbeszédet mond Mellau Márton. A további szentmisék kezdete 11, háromnegyed 12 és fél 1 órakor. Kertségekben: Csapókertben Kummergruber Emil piarista tanár. Homokkertben dr Rassovszky Kálmán piarista tanár, Nyilastelepen Kiss László s. lelkész, Hajdusámsonban Novák Gyula s. lelkész, Józsán dr Szabó János, Klinikán Béres Endre, Auguszta szanatóriumban, Zita árvaházban, fogházban és Pallagon piarista tanárok tartanak misét.

— **Istentiszteletek rendje a gör. kat. templomban.** Vasárnap reggel 7 órakor utrenye, 8 órakor diákmise, 9 órakor katonamise, 10 órakor nagy szentmise, prédikál Fekete Lajos s. lelkész. Délután fél 4 órakor rózsafüzérájtatosság, 4 órakor vecsernye, utána szentségimádás.

— **A 3-as honvédek felállitandó szobrára** Debrecen városa 2000 P költség hozzájárulást ad. Erre vonatkozólag a legközelebbi közgyülés hoz határozatot.

— **Hol nem lesz villamosáram:** Tisztelettel értesítjük villamosáramfogyasztó közönségünket, hogy hálózatunkon eszközlendő javítások miatt folyó hó 19-én, vasárnap reggel 6—12 óráig az á ramszolgáltatás az alábbi uccákon szünetelni fog: Késes, Ispotály, Salétrom ucca, Délisor, Vargakert, Szoboszlai út vége, MÁV fűtőház és pályaudvari raktár, Téglaskert és Csónakázó tó környéke.

Világitási Vállalat.

Szigeti, Dohnányi, Guglielmetti, Pankey, Ungár Imre

— **Esperesi hivatalos ut.** Pass László esperes a mai napon Szolnokra utazik, ahol holnap, vasárnap áz evangélikus templomban prédikál, utána pedig egyházi közgyülésen elnököl, melynek tárgya lelkészválasztás előkészitése lesz. A szolnoki missziói egyházközségnek eddig állandó lelkésze nem volt. Most jutott abba a szervezési stádiumba, hogy megszervezheti lelkészi állását és megválaszthatja első lelkipásztorát. — Pass László esperes a jövő vasárnap, az eddigi terv szerint lelkészbeiktatást végez Nyiregyházán, amikor hivatalába iktatja a gyülekezet egyhangulag megválasztott uj lelkipásztorát, Krieger Mihály volt püspöki másodlelkészt.

— **Az összes vasárnapi iskolák** e hó 19-én megkezdik müködésüket.

— **Meghalt Colonna herceg, Róma kormányzójának atyja.** Don Prospero Colonna herceg, szenátor, Róma város két izben volt polgármestere, csütörtökön este 81 éves korában elhunyt. Tizéves polgármestersége alatt igen jelentős eredményeket mutatott fel. Az elhunyt atyja volt Pietro Colonna hercegnek, Róma jelenlegi kormányzójának.

x **Gyors-, és gépirók kiképzése.** Naményi Gyorsíróiskolában, szeptemberben új tanfolyamok kezdődnek. Tantárgyak, gyorsírás, gépírás, helyesírás szépírás. Tanfolyam után államvizsga, államérvényes bizonyítvány. Végzett hallgatók állásközvetítése, Batthyány ucca 11. szám.

— **Megváltoztatják a köztemetői árakat.** Dömsödy Imre tanácsnok előterjesztést tett a polgármesternek, hogy a köztemetői díjakat arányositsák. Igy megszünnének a mostani aránytalanságok, amit elősegítenének még azzal is, hogy bizonyos új kategóriákat, tipusokat vezetnének be. A javaslatot a közgyülés elé terjesztik döntés végett.

x **Orvosi hir.** Dr Liebermann László orvos rendelőjét Ferenc József út 10. szám, II. emelet, megnyitotta. Rendel: délután 3—5 óráig.

x **Beiratkozások a Városi Zeneiskolában.** Beiratkozni lehet a zeneiskolában naponta d. e. 9—1-ig és d. u. 3—6-ig minden tanszakra. Beiratási díj 6 P. Tandijak: alsóosztályokban 8 P, középosztályokban 10 P, felsőbb osztályokban 12 P. Zeneműv. Főiskolára készülők 15 P-t és zenei-előkészitőbe 3 P-t fizetnek havonta. Bővebb felvilágositást a hirdetéseken és a zeneiskolában nyerhető a hivatalos órák alatt, Vár u. 1. sz. alatt. Telefon: 33—96. sz.

— **Az osztálysorsjáték húzásán:** 20.000 pengőt nyert: 7765. — 10.000 pengőt nyert: 78092 79947. — 5000 pengőt nyert: 46214. — 4000 pengőt nyertek: 12532 24922. — 3000 pengőt nyertek: 49842 57425 60839. — 2000 pengőt nyert: 33859. — 1000 pengőt nyert: 21339. — 800 pengőt nyertek: 676 7652 33589 46986. — 600 pengőt nyertek: 28738 53442 74999. — 500 pengőt nyertek 1885 6341 21588 25863 41945 46454 49132 78796 81651.

x **Gyors- és gépirási tanfolyamot** rendez az Iskolánkivüli Népmüvelési Bizottság. Jelentkezni szeptember hó 25. napjáig, Piac ucca 77. I. e. Széll Irén.

— **Ingyenes munkásszállók épitését kéri Kecskemét.** Érdekes terv kivitele érdekében kereste meg Kecskemét városa Debrecent, hogy támogassa akcióját Az iránt intézett kérést a kormányhoz, hogy nagyobbforgalmú utak mentén építsenek ingyenes munkás szállókat. A polgármester javasolja a közgyülésnek, hogy hasonló szellemü felirattal támogassa Kecskemét kérését és javaslatát.

x **Brück Emil** zeneszerzőtanár nyári szabadságáról hazaérkezett, zongora, zeneelméleti és ének korrepetició tanfolyam megkezdődött. Jelentkezés, lakásán, Csapó u. 19. Telefon: 24—74.

a Zenekedvelők Köre 30. jubileumi évében

x **Grünfeld S. angol és francia női divatterme, Piac u. 58. I. em. Elsőosztályu munka, előzékeny kiszolgálás, pontos szállitás.**

— **Meghalt ebédelés közben egy öreg gazdálkodó.** A hajduhadházi szőlőben az egyik pajta asztalára borulva halva találták Ölvedi Gábor 80 éves gazdálkodót. Az asztalon előtte volt az ebéd, kezében a kés. Az [illegible]gazdálkodót a szőlőskert csősze találta meg. Előbb ébresztgetni akarta, azt hitte, elaludt, csak percek mulva vette észre, hogy meghalt a öreg Ölvedi Gábor. A csendőrség jelentést küldött be az ügyészséghez. Elrendelték a holttest felboncolását, mert meg kell állapitani, hogy mi okozta az öreg ember hirtelen halálát. Vitéz dr Tóth János vizsgálóbíró helyettes a helyszinre utazott.

— **Öngyilkosságot követett el a gyorsvonaton.** Dunaföldvárról jelentik Tombor József 27 éves pincér, aki az egyik gyorsvonat étkezőkocsijában teljesített szolgálatot — öngyilkossági szándékból balcsuklóján felvágta az ütőereket. A személyzet azonnal értesítette a vonat vezetőjét, akinek az intézkedésére Adony-Pusztaszabolcsnál Tombort letették a vonatról és a mentők bevitték a székesfehérvári kórházba.

x **Várom Önt,** hogy bemutassam Philips E. K. A., Standard rádióimat. Nánássy, Kálvin tér 3.

— **Kétheti fogházra itélték izgatásért a nyilas röpiratost.** Szegeden most vonták kérdőre Rácz Albert 27 éves nyilaskeresztes röpiratirót, aki ez év áprilisában „Ébredj" cimü röpiratában a zsidó hitfelekezet ellen izgatott. A biróság két heti fogházra itélte. Az itélet nem jogerős.

— **Rendbehozzák a gázgyár melletti napközi otthont és iskolát.** A város tulajdonát képezi a gázgyár melletti, ugynevezett régi csapatkórház épülete, amelyben most egy elemi iskola és egy napközi otthon van. Ez az épület már régóta nélkülözi a renoválást, melynek költségeire most is 17.500 pengő kellene a müszaki ügyosztály szakvéleménye szerint. A végzendő munkára azonban csak 9100 pengő fedezet áll rendelkezésre, 5600 P a Salétrom-laktanya értékesitéséből és 3500 P az iskolafenntartási alapból. Igy most csak ebben a keretben végzik el az átalakitási munkákat.

— **Asszonyok ostroma egy óvoda ellen.** A szentesi óvodákba olyan nagyszámmal jelentkeztek a kicsinyek, hogy helyszüke miatt sokakat nem vettek fel. A szegény asszonyok követelték, hogy vegyék fel a kicsinyeket, mert akkor ők nem tudnak munkába járni, ha nem vigyáznak az óvodákban a gyermekekre. Az elégedetlen asszonyok ostrom alá vették órákon át az egyik óvodát.

— **Ollót dobott a nevelőnő a gondjára bizott gyermek mellébe.** Békéscsabán megdöbbentő eset történt. Zsolnai György békéscsabai kereskedő 12 éves fiához a nevelőnő, Jaroch Jozefin egy ollót dobott, de olyan erővel, hogy a gyermek szivburokját is megsértette a mellébe furódott olló. A gyermek életveszélyes állapotban a kórházba került, a nevelőnő pedig a fogházba.

— **Sulyos autókarambol a Mátyásföldön.** A mátyásföldi Dióssy uccában egy teherautó belerohant egy személykocsiba, melyben öten ültek. Sulyosan sérültek az utasok, kettőnek állapota életveszélyes.

— **Az OTBA orvosok kövezetvámmentessége.** Az OTBA Debrecenben működő kilenc orvosa azt kérte a várositól, hogy adják meg számukra is a kövezetvámmentességet, amit az OTI orvosok is élveznek. A város a kérelmet teljesiti.

Olcsó bérletek évi 8 pengőtől kezdve

x **Szabóságomat** Rothermere 38. sz. alól, Miklós ucca 37. szám alá helyeztem át. — Sztepanov János.

— **Felhivás.** Az összes lejárt 1.96 pengős fényképutalványokat 1937 október 15-ig beváltom, azontúl érvénytelenek. — Tisztelettel: Burg Izsó fényképész.

— **A Kereskedő Társulat rendkivüli segélyt kap.** A legközelebbi közgyüles foglalkozik majd a Kereskedő Társulat anyagi helyzetén való segités kérdésével is. Ezzel kapcsolatban a polgármester azt javasolja, hogy hatezer pengő rendkivüli segélyt szavazzon meg a törvényhatósági bizottság. Előreláthatólag a javaslatot egyhangúlag elfogadják.

— **Egyesületi segélykérések.** Több Debrecenben működő és értékes munkásságot kifejtő egyesület anyagi támogatásért a városhoz fordult. Ezek közül néhánynak a megsegitését a polgármester javasolja a közgyülésnek. Igy az Ady Társaság részére kultúrális érdemes tevékenységére tekintettel kétszáz pengőt, a Madárvédő Egyesületnek közhasznú tevékenységéért szintén kétszáz pengőt, a Vörös Kereszt által fenntartott báró Vay Lászlóné Szeretet-Otthon céljaira ötszáz pengőt javasol a polgármester a közgyülésnek.

— **A baptisták városi segélyt kapnak.** A debreceni baptista egyház nagyobb imaházat óhajt épiteni a Szappanos uccán levő telken. Erre a célra a várostól is kért támogatást. A polgármester javasolja a közgyülésnek, hogy 500 pengőt szavazzon meg és az épitkezés megindulásakor a szükséghez képest folyósithassa.

— **Éltesebb embereknél, akik gyakran fel vannak fúvódva,** úgy az alhasi pangást, mint az emésztés renyheségét egy-egy pohár természetes **Ferenc József** keserűvíz reggelenként bevéve rendszerint hamar megszünteti, a rekeszizom emelkedését csökkenti és a magas vérnyomást mérsékli Kérdezze meg orvosát.

Anyakönyvi hírek

Születések: Kukler Sámuel tanító, fiú Herman. Szeszák Béla iparművész, leány Mária. Szalóki Antal fm., leány Margit. Vas Gyula kőműves, fiú Gyula. Csáthy József gazdálkodó, fiú Sándor. Antal Imre fm., fiú István. Pénzes Lajos lakatos, fiú Lajos.

Halálozások: Özv. Knerli Józsefné róm. kat. 74 éves, Ovoda u. 16. Kiss Erzsébet ref. 3 éves, Monostorpályi út 66. Sándor Gábor ref. 2 éves, Bellegelő 105. Nógrádi Sándor róm. kat. 15 hónapos, Józsa. Szilágyi Irén róm. kat. 41 éves, Híd u. 8.

— **Az Angol—Magyar tanulmányi hét résztvevői a Hortobágyon.** Az Angol—Magyar Tanulmányi Hét tagjai két napot szántak arra, hogy Debrecent és a Hortobágyot megismerjék. A hortobágyi élet különösen megnyerte tetszésüket, magyar csikósruhába öltöztek, lóra ültek és a csárdában táncra perdültek. Nem volt ebben kivétel az a három tudós és publicista sem, akiktől az elmult hét folyamán sok komoly szót hallottak magyar barátaik. De nemcsak a Hortobágy népi romantikája érdekelte őket, hanem annak gazdasági szerepe a világkereskedelemben is. Nagy érdeklődéssel hallották ugyanis, hogy a Hortobágyról minden héten egy egész vagon rakomány pontyot szállítanak Londonba. Köszönettel fogadták, mikor kedvükért a halászok egy telelő tó tartalmát szemük láttára kifogták. Az időjárás is kedvező volt, délibábban is volt részük, amelyet elragadtatással néztek.

— **Frontharcosok figyelmébe!** Kérem azon tiszti, altiszti és legénységi állományu lövész bajtársakat, akik az 1936. évi őszi lövészversenyen résztvettek, hogy folyó hó 19-én, vasárnap reggel 7 órakor a cserkész lőtéren (Csónakázó tó) okvetlen jelenjenek meg. Vezetőtiszt. (:)

— **Az óvodák és elemi iskolák rendbehozása.** Debrecen város az óvodák és elemi iskolák, még pedig ugy a református, mint a gör. kat. elemi iskolák épületeinek rendbehozására 216.500 pengőt áldoz. Ezt az összeget a város kölcsönként veszi fel és több éven keresztül részletekben fizeti meg.

— **Megsérült a kődobástól.** A debreceni mentők kötözték be Szücs Istvánné 42 éves, Olajütő 78. szám alatti lakosnak a fejét, melyen repesztett, véres seb volt. Az asszony elmondotta, hogy szomszédja Jóga István fuvaros dobta meg egy kővel.

Hírek a rendőrségről. Nagy Imre Polgár uccai lakásáról ruhákat, csizmát loptak. — Seftler László gimnazistának a kabátját lopták el. — Kiss András Kassa uti szobafestőnek a 36. számú háztól ellopták a kabátját.

— **Három halottja van Borsod megyében a diószedésnek.** Borsod megyében a diószedésnek három halálos áldozata van. Botkó István jákfalvi 14 éves fiú dióverés közben leesett a fáról, koponyaalapi törést szenvedett és meghalt. Andrási Jakab és Kovács János bányászok ugyancsak diószedés közben lezuhantak és olyan súlyos sérüléseket szenvedtek, hogy a miskolci kórházban meghaltak.

— **Iskolába jár egy 106 éves asszony.** Amerikában az Illionis állambeli Elginben most nyilt meg az a különös továbbképző iskola, melyet dr Charles Sharp alapított — 70 évnél idősebb mindkét nembeli tanulók számára. A beiratkozottak első csoportjában szerepel a 106 éves Mrs. Carista Towler. Tolószéken viszik az iskolába.

— **Tengerbe zuhant egy angol bombavető repülőgép.** A walesi partoknál Convay közelében a tengerbe zuhant egy bombavető repülőgép. A benne helyet foglaló négy hadirepülő közül kettőnek a holttestét már megtalálták a másik kettő sorsáról még nem tudnak bizonyosat, de valószínünek tartják, hogy azok is odavesztek.

— **Egy angol orvos feltámasztott egy halottat, aki másnap ujra meghalt.** — Szenzációs eset történt a lincolni kórházban. A kórház műtőjében „feltámadt" egy beteg, aki tulajdonképpen meghalt. A páciens Leonard William Warren 28 éves frechevillei (Sheffild) férfi, a sebész dr G. S. A. Knovles, a lincolni megyei kórház orvosa. Warren súlyos sérüléseket szenvedett egy autószerencsétlenségnél. Ugyszólván reménytelen állapotban volt már, mikor a kórházba szállították. Este háromnegyednyolc órakor fogtak hozzá a műtéthez A borzalmas fejsebekkel kezdték. De néhány perc mulva megállapították, hogy Warren nem lélegzik. Mesterséges légzést alkalmaztak. Közben megszünt a szívműködés is. A beteg ekkor injekciót kapott. Az injekcióknak azonban nem volt semmi hatása. A szív továbbra is „halott" maradt. Dr Knovles ekkor felmetszette a hasfal felső részét. Öt percig masszirozta a szívet. A szív ismét dobogni kezdett. Ezután három óra hosszat ismét mesterséges légzést alkalmaztak. Végül is, amikor dr Knovles és kollégái már teljesen kimerültek, a beteg ismét lélegzeni kezdett. Valamennyire visszanyerte az öntudatát is. A szenzációs „halottfeltámasztásnak" azonban gyakorlati eredménye nem volt, amennyiben másnap délben már William Warren mégis meghalt, még pedig ezúttal végérvényesen.

— **Házassági kölcsönök Olaszországban.** Római jelentés szerint az olasz kormány rendeletet adott ki, — amely a házassági kölcsönök rendszeresítéséről szól. Házassági kölcsönhöz joga van minden olyan házaspárnak, ahol mindkét fél olasz állampolgár és egyikük sem haladta meg a házasságkötéskor a 26. életévét. Házassági kölcsönt csak olyanok kaphatnak, akiknek évi jövedelme nem haladja meg a tizenkétezer lirát. A kölcsönkamatmentes s visszafizetése hat hónappal a házasságkötés után kezdődik. Az állam egy gyermek után a kölcsön 10 százalékát, két gyermek után a teljes kölcsönösszeg 20 százalékát, három gyermek után 30, négy gyermek után 40 százalékát elengedi. Fontos intézkedése a rendeletnek, hogy a katona tisztekre, s altisztekre is kiterjeszti az agglegényadót, amelyet Olaszországban minden 26 éven felüli nőtlen férfi fizet.

— **Két család gombamérgezés áldozata lett.** Székesfehérvárról jelentik: Papp Józsefné és Lénárt Domonkosné a hetivásáron gombát vettek és abból ebédet készítettek. Délután a két család, hat személy, súlyos mérgezési tünetek között megbetegedett. Kórházba szállították őket.

— **Szerelmében csalódott asszony revolveres merénylete az uccán.** Sopronból jelentik. Róth Mihályné 56 éves elvált asszony az uccán revolverrel háromszor rálőtt Kovács János 65 éves postai vonalvezetőre. Róthné a merénylet után önként jelentkezett a rendőrségen, ahol őrizetbe vették. Kovács János, aki özvegyember, pár évvel ezelőtt udvarolt Róthnénak aki azt hitte, hogy feleségül fogja venni. — A férfi azonban más nőt vett feleségül és a szerelmében csalódott asszony egy izben már az ablakon keresztül bosszúból rálőtt Kovácsra s akkor is megsebesítette.

A magyar válogatott a csehek ellen

Budapest, szeptember 10. Dr **Dietz Károly** szövetségi kapitány vasárnap Budapesten lejátszandó Magyarország Csehország Európa labdarugómérkőzésre a következő válogatott csapatot állította össze:

Csikós (Phöbus), Futó (Ujpest) Korányi (Ferencváros), Magda (Ferencváros), Turay (Hungária), Dudás (Hungária), Sas (Hungária), dr Sárossy (Ferencváros), Zsengellér (Ujpest), Cseh (Hungária), Kemény (Ferencváros).

Tartalekok: Bíró (Hungária), Balogh (Ujpest), Kocsis (Ujpest), Sziklai (Ujpest).

— **Baleset munkaközben.** Weinberger Ernő 27 éves, Csapó ucca 58. szám alatti lakosnak munkaközben a bőrvarrógép elvágta az ujját. Sebét a mentők kötözték be.

— **Az 1940. évi tokiói olimpiai játékok japán rendezőbizottsága most újabb nyilatkozatot tett közé,** amely szerint az olimpiai stadion és a téli olimpiai pálya építkezését a Kinával folytatott háború befejezéséig félbe kellett szakítani, mivel a kormány jelenleg nagyobb összeget nem tud erre a célra fordítani. A többi előkészületi munkálatokat folytatják. Japáni körökben mindent elkövetnek a távol keleti viszály minél előbbi befejezése és ezzel kapcsolatban az olimpiai játékok lebonyolítása érdekében.

— **Sikkasztások miatt eljárás indult Szeged volt közkórházi gondnoka ellen.** Szegedről jelentik: A szegedi közkórházi bizottság ülésén dr Tóth Géza polgármesterhelyettes bejelentette, hogy Igaz Béla a közkórház volt gondnoka ellen vizsgálatot kellett indítani, mert a különböző szabálytalanságok egész sorozatát követte el. Az ügyet áttették az ügyészségre is, mert megállapítást nyert, hogy a volt gondnok sorozatos sikkasztásokat is követett el saját céljaira használta fel és sokezer pengővel károsította meg a várost. A hiány megállapítása folyamatban van, de máris kétségtelen, hogy az összeg lényegesen nagyobb annál az összegnél, amint azt a vizsgálat elején várták.

— **Magyar burgonya Buenos Ayresben.** A kaposvári téli gazdasági iskola kebelén belül működő növényegészség ügyi bizottság megállapítása szerint Somogy vármegyéből 150 vagon burgonyát szállítottak Argentiniába. — A növényegészségügyi bizottság nagy gondot fordított a burgonya szakszerű csomagolására, mert a szállítás harminc napig tart. A délamerikai burgonyakivitel különben már második éve tart és a magyar burgonya kedvelt cikke Buenos Ayres élelmiszerpiacának. Az idén különben Argentina volt a burgonyánk első átvevője. Legfontosabb külföldi piacunk Olaszország felé még nem indult meg a burgonyaexport, de az átvételre vonatkozó tárgyalások rövidesen megkezdődnek.

HIRDETMÉNY. 42.501—1937. aü. Közhírré teszi a városi adóhivatal, hogy azokról a földtulajdonosokról szerkesztett jegyzéket, akik 1937. évi május és június hónapban Debrecen sz. kir. városban pusztított esővíz és földárja által szenvedett károk folytán földadóelengedésben részesültek folyó évi szeptember hó 20-tól kezdődően folyó évi október hó 4-ig bezárólag 15 napi közszemlére tette ki. — Érdekeltek a városi adóhivatal 16. sz. szobájában a hivtalos órák alatt megtekinthetik és ellene a közszemle utolsó napját követő 15 nap alatt a közigazgatási bizottság adóügyi albizottságához címzett és a debreceni m. kir. pénzügyigazgatóságához beadott fellebbezéssl élhetnek. Debrecen, 1937. évi szeptember 17. *Városi adóhivatal.*

Időjárás

Hazánkban élénk déli légáramlással száraz és az évszakokhoz viszonyítva melegebb időjárás volt. Az esti órákban általában felborultság uralkodott A hőmérséklet a nyugati megyékben 23—24, Budapesten 26, Szegeden 27 fokig emelkedett.

Jóslás: **Déli, délnyugati szél, nyugaton, délnyugaton erősebb felhősödés és helyenként eső, a hőmérséklet nem változik lényegesen.**

A miskolci kórházi botrány fejleményei

A miskolci vármegyei kórházban uralkodó botrányos á llapotok leleplezése széles körökben keltett feltünést. Illetékes körök máris behatóan foglalkoznak ezzel az ügygyel. **Széll József** belügyminiszter elrendelte, hogy országszerte vizsgálják felül az egész kórházi ügykezelést. Megakarják állapítani, mi történt azzal a százhuszezer pengővel, amit a belügyminisztérium, mint fölösleget bekért a miskolci kórháztól, ahelyett hogy ezt az összeget a kórház felszerelésére és berendezésére fordították volna. A miskolci kórház esete egyébként nem egészen egyedülálló az országban, — ezért **Széll József** belügyminiszter érintkezésbe fog lépni **Fabinyi Tihamér** pénzügyminiszterrel és megállapítják azokat a kereteket, amelyek közt intézkedés történhet a kórházak ügyeinek rendezésére.

Gyász rovat

Özv. Knerli Józsefné MÁV nyugdíjas 75 éves korában elhunyt. Temetése szombaton három órakor lesz a Köztemetőben. Lakás: Ovoda ucca 16.

Vekerdi Imre nyugalmazott MÁV altiszt 48 éves korában elhunyt. Temetése ma délután négy órakor lesz a Köztemető díszravatalozójából. Lakás Eötvös ucca 96. Temetését: Bartha vállalata végzi.

— **Ismét megkezdik a LÁB-kölcsönök folyósítását.** A LÁB-kölcsönök folyósítása az utóbbi hetekben megakadt, mert az Országos Lakásépítő Hitelszövetkezetnek már nem állott tőke rendelkezésére. Ebben a helyzetben most változás állott be, amennyiben a szövetkezet újabb egymillió pengőhöz jut. A MABI igazgatósága ugyanis hétfői ülésén elhatározta, hogy újabb egymillió pengő névértékü OLH-kötvényt vesz át. Igy hát a Lakásépítő Bizottságnak újból módjában lesz az időközben felszaporodott kérvényeket elintézni és újabb kölcsönöket megszavazni.

— **Rengeteg lőszert foglaltak le a párisi „Cagoluards" Szövetségben.** Párisból jelentik: A rendőrség a „Cagoularda"-ok Szövetségben lefolytatott házkutatások után négy ember letartóztatását rendelte el. A szövetség helyiségében több revolvert, golyószórót, gépfegyvereket s gránátokat, s lőszert tartalmazó tizenhét ládát foglaltak le. A szövetség főként tiltott fegyverkereskedéssel foglalkozott.

— **Megölte a must.** Demjén Károly, apostagi szőlősgazda tegnap délután lement a pincéjébe, hogy forrásban levő borait megnézze. Közben a mustgáztól telített pincében eszméletét vesztette. Odahaza feleségének feltünt hogy férje a késő esti órákig nem jött haza. Rosszat sejtve, a szomszédokat hivta segítségül, akik felhozták Demjén Károlyt a szabad levegőre, de segíteni már nem lehetett rajta. Az előhivott orvos csak a halált állapíthatta meg.

SPORT

Sporthiradó

A Debreczen sporthirszolgálata jelenti:

Egyre nagyobb érdeklődés előzi meg a vasárnapi Kelet—Dél válogatott mérkőzést a Stadionban. Nagyszámu közönségre van kilátás, mert érzi a közönség, hogy jó sportban, szép küzdelemben lesz resze. Jegyek elővételben igen előnyös áron már csak ma, szombat estig kaphatók a városháza Piac uccai trafikjában. Kelet csapatában nincs változás, Barthának fáj a lába, de vasárnapig rendbe jön bizonyára. Helyette Veress áll készenlétben.

Dél a jelzettnél még erősebb felállításban jön le. Az érdeklődés vidéken is nagy sokan jönnek át Nyiregyházáról, Mátészalkáról is, sőt az MTK II. lemondta a Kisvárdai LKE elleni mérkőzést, mert a játékosok Debrecenbe akarnak jönni mérkőzést nézni és a szurkolók lefoglalták az autókat, amelyekkel Kisvárdara mehettek volna. Nagy mérkőzés lesz a vasárnapi.

Erdekes mérkőzést terveznek a jövő szombaton: a debreceni ujságirók futballcsapata a Bocskai elnökségével játszana barátságos mérkőzést. Furcsa kis mérkőzés lesz: a Bocskai elnöksége itt akarja visszaadni azt a sok borsot, amit már az ujságirók az orruk alá törtek...

Markos Pestre utazott és ott tárgyal több vállalati csapattal s az egyiktől igen komoly és igen előnyös ajánlatot kapott s félős, hogy Pesten köt ki és nem a Bocskaiban. A Bocskait most az ág is huzza...

Teleki végleg megvált Debrecentől és igy a Bocskaitól is. Régi állásából már ki is jelentették. Az egyetemi tisztviselőtársai szép ajándékkal kivánják meglepni...

Vágónak nagyszerüen megy Franciaországban, őt tartják a legjobb hátvédnek a bajnokságban résztvevők között. Berecz is beváltja a hozzáfüzött reményeket.

Ezzel szemben a Bocskai nem akarja a hátvédkérdést megoldani. Janzsó felgyógyulását várja... Csak aztán késő ne legyen...

A vasárnapi Dél—Kelet mérkőzést 3 órakor kezdik, hogy a közönség meghallgathassa utána a magyar—cseh válogatott mérkőzést is rádión. A közönség bizonyára hálás lesz a figyelemért...

Ujabb veszteség fenyegeti a kefeti amatőrfutballt. Böör II., Kinál Elek, Takácsi után most Magyar DEAC és Vörösss DVSE van soron, ugy látszik. Magyar után az Elektromos, Vörösss után a Törekvés érdeklődik és ha vasárnap a Kelet—Dél mérkőzésen jól megy nekik, lehet, hogy ez lesz a bucsujátékuk Debrecenben... Nagy érvágás lenne ujra... Országos hirük lett a keletieknek és kapósak lettek...

A Tisztviselőbajnokság során ma, szombaton hármas mérkőzés lesz: 3 órakor a Bankosok játszanak a Villanygyárral, utána 4 órakor egyszerre két mérkőzés lesz, a Postások a Futballbirákkal — ez lesz a derbi — és ugyanakkor a Klinika az Igazságügyi tisztviselőkkel. Érdekes mérkőzés lesz mind a három. A mérkőzés szinhelye a DTE nagyerdei pályája.

BIRKOZÁS.

A DVSC birkozó szakosztálya 18-án, azaz ma szombaton este 7 órai kezdettel a MÁV műhely nagytermében klubközi mérkőzést rendez a szolnoki MÁV ker. bajnok csapatával.

A versenyen Kárpáti világbajnok és **Tarányi** magyar bajnok szabadfogású birkozást mutatnak be. Befejezésként **Tarányi s Kasza** többszörös bajnokok görög-római mérkőzést mutatnak be.

A versenyre belépődij nincs, műsormegváltás 50 fillér. A kantinban bográcsos és túróscsusza olcsó árban lesz kapható. Vacsora alatt és után zene.

(o)

A KERÜLETI KÖZÉPISKOLAI USZÓBAJNOK VERSENY.

Vasárnap délelőtt fél 10 órai kezdettel lesz megtartva a nagyerdei uszodában. Neveztek: Debrecenből az állami ref., kath. és zsidó gimnázium, kereskedelmi, Nyíregyházáról: a kat. és ev. gimnázium. A verseny két korcsoportban lesz megtartva s minden számban szép küzdelmek és több kerületi rekord megjavítása várható. (:)

Közgazdaság

TERMÉNYTŐZSDE.

A készárúpiacon búzából 4450 mázsa kelt el 10—5 filléres emelkedéssel. Árpa változatlan. Zab 20 fillérrel lett drágább. A tengeri irányzata szilárd, az árakat 30 fillérrel emelték.

Búza tiszavidéki 77 kg 20.20—20.70 78 kg 20.50—21.00, 79 kg 20.75—21.20 80 kilós 20.90—21.30. — Felsőtiszai 77 kg 20.15—20.60, 78 kg 20.45—20.90 79 kg20.70—21 10, 80 kg 20.85—21.10, rozs 19.10—19.20, takarmányárpa elsőrendü 16.50—17.00, középminőségü 15.75—16.25, sörárpa kiváló 21.00—22 prima 19.50—20.50, sörárpa 18.50—19 zab elsőrendü 17.00—17.20, középminőségü 16.90—17.00, tengeri 12.95—13.10, korpa 11.60—11.75, nyolcas liszt 14.00—14.50 P mázsánként.

Debreceni Helyi Vasút Rt.
HIRDETMÉNY.

Értesitjük a t. utazóközönséget, hogy a villamosvonatok menetrendjében folyó hó 20-tól kezdve a következő változtatások lépnek hatályba:

I. MÁV pályaudvar—nagyerdei vonal:

Ezen a vonalon az ötperces közlekedést 20.05 óráig tartjuk fenn. A később közlekedő kocsik indulási ideje:

1. MÁV pályaudvartól: 20.15 órakor 20.25 20.35 20.45 20.55 21.05 21.15, 21.25 21.35 21.45 22.00 22.20 22.40 órakor.

2. Egyetemi klinikáktól: 20.35 órakor 20.45 20.55 21.05 21.15 21.25 21.35 21.45 21.55 22.05 22.20 22.40 23.00.

II. Kossuth uccai vonal:

Ezen a vonalon a 10 perces közlekedést 20.26 óráig tartjuk fenn. A később közlekedő kocsik indulási ideje:

1. Városházától: 20.53 21.23 21.53.
2. Vámháztól: 21.08 21.38 22.07.

III. Hatvan uccai vonal:

Ezen a vonalon a 12 perces közlekedést 19.48 óráig tartjuk fenn. A később közlekedő kocsik indulási ideje:

1. Bikaszállodától: 20.08 órakor, 20.18 20.36 21.00 21.30.

2. Baromvásártérről: 20.22 20.32, 20.48 21.12 21.42 órakor.

IV. Csapó uccai vonal:

Ezen a vonalon a jelenlegi menetrend változatlanul érvényben marad.

Az üzletigazgatóság.

BÉRBEADÁSI HIRDETMÉNY. —

A város tulajdonát képező s a Hadházi út és vasút közötti 1 khold 1491 négyszögöl területü ingatlan 1937. évi időtartamra az 1937. évi szeptember hó 22-én d. e. 9 órakor tartandó nyilváros árverésen fog bérbeadatni. — Az árverés a gazdasági ügyosztályban lesz megtartva. Árverelni szándékozók a kikiáltási ár 10 százalékát az árverelés megkezdése előtt a házipénztárnál letétbe helyezni és az erről szóló nyugtát az árverésen bemutatni tartoznak. Árverési feltételek és minden egyéb felvilágosítások a városi gazdasági ügyosztálynál (Városháza félemelet 16. sz.) nyerhetők. Debrecen 1937. évi szeptember hó 17. *Polgármester.*

Gyöngyvér

REGÉNY

Irta: Székelyné Bészler Anna

(61. folytatás.)

Sólyom serege ott tanyázik Várad környékén. Nincs már miért harcolni. Nincs már kiket biztatni, reménnyel megtölteni s nincs már kinek visszaszerezni az ősi jogot. Mehetnek haza.

Haza? De hat hol van most már ebben az országban haza? Ott ahol az asszonyok és gyermekek várják kétségek között a nagy küzdelem végét? Menjenek oda és mondják el, hogy lassan, de biztos eredménnyel hajlik meg a magyar a kereszt előtt? A legtöbbjének a szivében nincs kereszténység, dehát ragaszkodnak a javaikhoz, életükhöz és másképen egyiket sem tarthatják meg.

A Hargitán túl az öreg Cseke várja őket. Vagy hetven-nyolcvan magyarjával. A távolban szekerek ácsorognak asszonyokkal, gyerekekkel.

— Ennyien maradtunk Sólyom uram— mondja remegő szóval. — S mi már nem tudnunk, nem akarunk újból keresztények lenni. Nem mihozzánk való, hogy egyik nap ilyen, másik nap amolyan köntöst viseljünk. Vigy magaddal bennünket uram, vezérem.

— Hová hű szolgám? Hiszen talán magunk is a halálba megyünk.

— Oda is elkisérünk mi, uram.

— Akkor gyertek fiam.

Másnapra kelve Cseke csapatából kivált vagy nyolc ember.

— Nagy uram! Gyula vére. Engedjétek meg nekem, hogy hét barátom helyett is elmondjam az ő kérésüket. Hosszú esztendők óta élünk a keresztény magyarok között. Mindegyikünknek földje, marhája maradt odakint. Azt gondoltuk meg az éjszaka, hogy talán mégis jobb lenne, ha visszatérnénk s látszatból felvennénk megint az új hitet, úgy, mint régen Cseke apó tette, hiszen titokban így is szolgálhatunk a magyaroknak.

Horka ajkán kemény, haragos szavak fakadtak. Sólyom azonban nyugodt szóval válaszolt:

— Akit akár a gazdasága, akár mi más elhív közülünk, annak mi nem álljuk el az útját. Csak menjetek. A mi életünk szenvedés s a mi kenyerünk a fekete bánat s az italunk talán a könnyek árja lesz. Nem mindenkinek erős a szíve, hogy ezt az életet elviselje. Hát csak menjetek. Ma még elbocsátunk s ti többiek is jól gondoljátok meg, mert majd ha onnan a menekülésünkből, rejtekünkből fordul vissza valaki, az már áruló lesz, aki harmadnap talán visszafordul, hogy eladja a véreit.

Ajtány ezen az estén megolvasta az embereket. Vagy hatszázan voltak összesen. Reggel megint megszámolta, már akkor az ötszázat alig ütötte meg a számuk.

Odahaza folyt az élet úgy, mint azelőtt. Csak az emberek szava lett csendesebb, csak a nevetés veszett el az ajkakról.

Egy napon Gál levelét hozta a szolgája Dobok várába. Férfiak komoly tanácskozására hivta meg Sólyom vezért, Gyöngyvért, Dobokot, Horkát, Ajtányt, Bajánt és Csekét.

— Aériak tanácskozásába vajjon miért hív öregapád? — kérdezte Dobok az asszonyát. De amikor felesége villámló tekintetét meglátta, elhallgatott. Tudta, hogy ha ellenzi, talán az egész életük nyugalmát rontja meg.

A többiek, akik már mind együtt voltak Gál házában, nem lepődtek meg azon, hogy Gyöngyvér is eljött. Bár különösen hatott a komor férfiak között a ragyogó szépségü virágszál s a férfiköntösök között az ő selyem, asszonyi ruhája. Magas, tornyos nemez fökötöt viselt, melyről egészen a ruhája aljáig hullámzott alá fátyola. Gyöngyvér maga érezte meg legjobban a különös helyzetet, hallgatag volt s nem szólt bele semmiféle vitába.

Az ősz Gál előadta, hogy miért kellett ilyen sürgösen magához hivni a férfiakat. Őt szólította fel a király s tette felelőssé, hogy ha három hét alatt valamennyi itt rejtőző magyar fel nem veszi a keresztény hitet. Akadt áruló bőségesen, akik még az emberek számát is besúgták a királynak és a király azzal fenyegetőzik, hogy még a kisgyermekeket is elpusztítja, ha tovább ragaszkodnak a magyarok a pogány gyalázatossághoz.

— Két út előtt állunk. Vagy meghajtjuk a derekunkat és megtagadjuk a magyarságunkat és akkor élhetünk hitványul...

— Nem! Soha! — kiáltottak a férfiak, csak Gyöngyvér hallgatott némán.

— Vagy meghalunk becsülettel! — folytatta Gál.

— Meghalunk becsülettel! — ismételték a férfiak.

— Asszonyaitok vannak, kicsi gyermekeitek, — mondta szomorúan az öreg táltos.

— A kis gyermekeinkre nem hagyhatunk áruló nevet és az asszonyaink sem fognak nélkülünk élni.

— De hátha ők nem akarnak meghalni?

— Kérdezzük meg őket — ajánlotta Ajtány. — Vagy kérdezzünk meg egyet közülük. — Odafordult sógornőjéhez: — Gyöngy! Te válaszolhatnál az asszonyok nevében.

Gyöngyvér kiegyenesedett. Szép arca halálos sápadt volt, a szája remegett.

— Én nem tudok az asszonyok szíve szerint szólani. Mert én nem érzek velük közösséget, eredjetek s kérdezzetek meg valakit, aki egész asszony és ne engem, akit a ti uralkodásvágyatok meg gőgötök igázott le alázatos asszonyi sorba! Én szabadnak születtem, magyarnak születtem, közöttetek meg sokan el tanulták már, még az ősi magyarok is a keresztény szokást és elkívánják az asszonytól, hogy ne csak feleség, hanem engedelmes szolgáló is legyen.

— Bocsáss meg Gyöngyvér, nem akartalak megbántani, csakhogy az előbb, amikor a férfiak szóltak, te hallgattál, hát csak ezért szólítottalak meg.

— Hallgattam, mert megéreztem hogy sérti a gőgötöket, hogy az asszonyt is elhívta öregapám a tanácsba. Bizony rosszúl tette öregapám, hogy idehívott. Minek? Én nem tartozom sehová. Az asszonyok nem értenek meg, azt mondják, hogy rossz vagyok, mert úgy esengem a szabadságot, mint a rámsütő nap sugarát. A férfiak meg? Halálosan megalázná őket, ha maguk közzé számítanának. Hát csak tanácskozzátok és tegyétek meg nélkülem, amit akartok! Adjon az Isten tinéktek jó napot!

Megindult az ajtó felé. Az ura azonban elállta az útját. Ingerelte, bántotta Gyöngyvér keserű beszéde.

— Itt maradsz! — szólt rá keményen. — Öregapánk bevett a tanácskozásba, megbecsült véle, te hát velünk maradsz!

(Folyt. köv.)

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések díja hétköznap 10 szóig 50 fillér, minden további szó 5 fillér, vasárnap 10 szóig 70 fillér, minden további szó 7 fillér. Üzleti apróhirdetés díja hétköznap 10 szóig 60 fillér, minden további szó 6 fillér, vasárnap 10 szóig 80 fillér, minden további szó 8 fillér. A vastag betüből álló, valamint levelezés és házasság rovatban elhelyezett apróhirdetések díja kétszeres. Kezdő szavak csak vastag betüvel szedhetők, az apróhirdetések díja mindenkor előre fizetendő. A közlés díja vidékről kis értékű postabélyegekben is beküldhető. Kiadóhivatalban hagyott címek 27-89 telefonszám alatt megtudhatók. Jeligés hirdetésre ajánlatokat a kiadóhivatal díjmentesen továbbít.

KAPHATÓK

kiadóhivatalunk pénztáránál az alábbi kész nyomtatványok, darabonként 10 fillérért:

Pince kiadó.
——hold föld eladó.
Raktárhelyiség kiadó.
Ez a ház eladó.
Kiadó lakás: 1 2 3 4 6 szobások lakások.
Üzlethelyiség kiadó.

Alkalmazást nyer férfi

IGAZOLVÁNYOS LAPÁRUSITÓK FELVÉTETNEK. KERÉKPÁROSOK ELŐNYBEN „DEBRECZEN“ KIADÓHIVATALA, DÉL UTÁN 4—5 KÖZÖTT. vv

Rádió-
műszerészt, eladókat azonnalra felveszek. — Ajánlatokat „Alapos“ jeligére kiadóba. 670

Cipőszakmabeli
ügyes férfi elárusítók felvétetnek. Ajánlatokat „Áruház“ jeligére kiadóba. 715. 9. 27.

Jó családból való
fiú, tanulónak felvétetik. Ugyancsak biciklizni tudó fiú kifutónak felvétetik Kassa út 12., fűszerüzlet. 773

Egy erős
fiatalember munkásnak s egy ügyes kifutóleány azonnal felvétetik, Bíró ruhafestő. 787

Cipészsegéd
állandó munkára felvétetik, Mester ucca 50. 766

Kereskedősegédet
azonnali belépésre keresek. ifj. Kovács Sándor. Homokkert. 764

Textil
részlet akvizitőrt magas jutalékra felveszünk. Irásbeli ajánlatot „Részvénytársaság“ jeligére a kiadóba kérünk. 763

Mindenesleányt
keresek, ki azonnal beáll. Bacsályiné, Kút u. 86. szám. 760

Keresek
kimondottan jó vasondulálót, úrifodrászsegédet. Fizetés havi 25 P s teljes ellátás. Börzsei Gyula, Vásárosnamény. 758

Segédet,
kiszolgáló kisasszonyt és kifutófiút azonnali belépésre, vagy 15-ére felveszek. Deutsch Lajos. 755

Fiatal
fűszerkereskedősegédet azonnali belépésre felveszek, Balogh Mihály ucca 6. szám. 752

Kifutófiút
keresek. Lukács. Piac ucca 41. 387

Alkalmazást keres férfi

Pénzbeszedőnek,
jobb altisztnek munkabíró agilis fiatalember ajánlkozik. Cim a kiadóban. 772

Alkalmazást nyer nő

Keresek
azonnali belépésre egy kimondott jó munkás hölgyfodrász kisasszonyt, aki vas- és vízondulál és manikürözz. Major Pál, Vásárosnamény. 1007. 9. 19.

Kiszolgáló-
kisasszony, gyakorlott, felvétetik, Deutsch A. és Fia. 786

Bejárónő
felvétetik, Boczán, — Bethlen ucca 24. 767

Megbizható
szakácsnő hosszú bizonyitvánnyal azonnal felvétetik. Jelentkezni: Péterfia ucca 31. 759

Gyermeklányt,
bejárót, délelőttre rögtön felveszek. Vilmos-császár körút 12. 379

Bejáró,
14—16 éves lányt azonnal felveszek, Árpád tér 24. szám. 750

Német kisasszony
délutánra, 7 éves fiúhoz felvétetik Vár ucca 7. szám. 385

Mindenes
bejárónő felvétetik, Simonffy ucca 2. B. étkezde. 784

Bejárónőt,
vagy bentlakó mindenesleányt felveszek, — Fischerné, Jókai ucca 1. B. szám. 780

Fehérnemű
varrónők felvétetnek, Csillag, Simonffy ucca 6. szám. 777

Kifutó,
esetleg kiszolgálóleányt azonnalra felvesz Goldmann fűszerkereskedő, Külsővásár tér 13. 783

Ajánlat

„Vezuv“ kályhák
1 és 2 aknás és zománcozott tűzhelyek gyári lerakata Kormos József vasüzletében, Csapó u. 15. szám. 1776 10. 1.

Cianoztasson
bizalommal — CSALA cianozó vállalattal, Rákóczi ucca 9. telefon: 14-27. sz. 329 11. 1.

Poloskairtás
ciángázzal, zsizsiktelenitést felelősséggel vállalom. Kiss Zoltán, Kigyó ucca 5. sz. 440 10. 12

„LELA“
zománctűzhelyek legtökéletsebben sütnek, s főznek, szénfűtésre is alkalmas, felelősséggel készíti: Levencsik Lajos tüzhelyüzeme, Árpád tér 17. 1908 10. 3.

Sodrony-
ágybetétek, összecsukós vaságyak, mosdók, álló fogasok stb. készülnek Ottónál, Rákóczi ucca 13. szám. 353 10. 11

Épületbontásból
tégla, cserép, faanyagok, ajtók, ablakok, deszkák, redőnyös üzlet-ajtó, tetőlemezek el adók. Csapó ucca 3. 704 vv

Bontásból
származó tégla s cserép ajtók és ablakok kaphatók. Ferenc József út 32., mérnöki iroda. 574 10. 24.

Szabaduljon
meg nyári archibáitól egyéniségének megfelelő s nem túlreklámozott szavatolt arckozmetikumok által. Földes, Vígmozinál.

Nagy árat
fizetek padláslomért, s használt bútorokért, ingóságokért, ruhaneműkért, iSmonffy ucca 7. Kepecs. 771

Iparművészeti,
vagy egyébb célra keveset használt fúvógép „Spritzaparat“ eladó. Szent Anna ucca 5. sz., műterem. 769

Zománctűzhelyek
gyönyörű szép színekben, nagy választékban, Nagy vasüzletében (csapókanyar). 1966

Kereslet

Raktár-
és üzlethelyiséget, belterületen keresünk, — Vár ucca 7. 384

Teljes ellátás

Kellemes lakás
finom koszt, Hungária penzióban, **szobák napokra és hónapszámra,** Ferenc József út 59. sz. telefon: 23—39. szám. 949 10. 1

Eleimiszer ital

Borpince megnyitás
Tóby József nagybirtokos sajáttermésü borai 40 fillértől literenként beszerezhető, Árpád tér 5.
1660 9. 17.

Borsajtó,
szőlődaráló, hordó, — eresztőkötél Nagy vasüzletében, Csapó kanyar 701

44 fillér
literje a híres ceglédi kadarkának asztali bor 40 fillér. Csapó ucca 31. szám. 756

Ötéves
tokaji bor literje 70 fillér, Tokaji borozóba, Vár ucca 2. 785

Oktatás

Okleveles
tanítónők polgári elemi iskolás gyermekek mellé, vidékre is elmennének, „Kettő“ jeligére. 779

Hangszer

Sunda-cimbalom,
remek hangú, pedálos eladó, Honvédtemető u. 17. sz. 722

Rádió

Rádió
3+1 beépített hangszóróval, olcsón eladó. — Búsi ucca 17. 4. ajtó. 765

Iroda

Két szoba,
orvosi rendelőnek, irodának, műhelynek kiadó. Miklós ucca 4. sz. esetleg bútorozva. 775

Átadó üzlet vendéglő

Központban
legjobb helyen fűszerüzletes ház olcsón eladó. Értekezni lehet: Maróthy György ucca 2. szám. 1339 vv

Kiadó lakás nagyobb

Központi
fűtéses ötszobás uccai lakás, november elsejére átadó. Piac ucca 26. A. II. 8. 779

Butorozott szoba

Bútorozott
szoba, ellátással is 15-re kiadó. Csap u. 66. 686

Olcsón,
csinosan berendezett bútorozott szoba fürdőszoba használattal kiadó, Jókai u. 6. jobbra. 733

Különbejáratú
uccai bútorozott szoba, előszobával azonnal kiadó. Csillag ucca 46. sz. 762

Két elegánsan
berendezett, esetleg csak egy szoba kiadó. Piac ucca 58. I. 16. 761

Különbejáratú
bútorozott szoba kiadó Rothermere ucca 21. 751

Különbejáratú
uccai parkettes szép bútorozott szoba kiadó. József kir. herceg ucca 35., I jobboldal. 386

Vegyes

Salgótarjáni
„Perpetum“ folytonégő samottal bélelt vaskályha eladó. A kiadóhivatalban. vv

Növendékmarhát
60 darab részestartásra vállalok, előnyös feltételek mellett elsőrangú takarmányozás és gondozás mellett, Ujvárossi István, Folyás. 289

Elveszett

Elveszett
a klinika kapujától a főzőkonyháig terjedő útvonalon egy darab értékpapir. A becsületes megtaláló jutalom ellenében adja le Verő Zoltán ügynökségi irodájában, Werbőczy u. 4. szám. 790

Ingóságvétel

Megvételre
keresünk egy négykerekü féderes kézikocsit Piac ucca 34., bútorüzlet. 714

Ingóság eladás

Üstház,
rézüsttel eladó. Nap u. 25. szám. 768

Irodába,
üzletbe alkalmas tejüveg, villanylámpa ernyő (gömb 40 cm. átmérőjü), tartó rudakkal, foglalattal eladó. Domokos Lajos ucca 6. 1003

Teljesen
jó állapotban levő „Zephir“ kályhát elcserélnék folytonégő szénkályhára, esetleg el is adom. Domokos Lajos ucca 6. szám. 1009

Gazdasági eszközök

Boroshordók
eladók. Javitások gyorsan készülnek. Káposztás kádakat veszek. — Nap ucca 4. Telefon: 12-83. szám. 788

Boroshordók,
kisebb, nagyobb eladók Cegléd ucca 22. 781

Gazdasági termények

Földieperpalánta
nagy gyümölcsü, eladó. Diófa ucca 38 Pozsonyi út felől. 782

Eladó házhely

Közműves villatelkek!
25 éves adókedvezménnyel, Simonyi út mentén, megállóhoz közel rendkivül előnyös ár és fizetési feltételek mellett, esetleg kölcsön áavállalásával eladók — Felvilágositást ad: délután 5—7 óráig dr. Csányi Farkas Attila ügyvéd, Werbőczy ucca 12. 1575, vv

Eladó ház

Adómentes
új családiház, mélyfúrású jóvizü kúttal eladó, vagy belvárosban hasonlóval ráfizetéssel elcserélhető. Csapókert, Jánosi u. 7. 1871 9. 18.

Eladó
háromszobás, komfortos villa, 448 négyszögöl parkkal, gyümölcsössel, szőlővel. Ugyanott 327 négyszögöl villatelek. Értekezni: Nap ucca 4. szám. 789

Faiskola ucca
3. szám alatti 900 öles telek, gyümölcsös, lakóházzal, méltányos áron eladó. Felvilágositást ad dr Rényi ügyvéd, Miklós ucca 4. 776

Eladó föld

Eladó
Teleki uccán, nagyon szép házban város alatt 1 hold prima szőlő terméssel, lakással. Megbizott Samu János, Hunyadi u. 24. 691

Száz hold,
jó birtok, esetleg több részben is eladó. Dr Fazekas Sándor ügyvéd, Ferenc József út 44. sz. Érdeklődni hétfőtől. 770

Eladó állatok

Hizó,
száz—száz kilós malac eladó. Kandia ucca 8. 774

Felelős szerkesztő: PÁLFY JÓZSEF.
Tiszántúli Könyv- és Lapkiadó Rt., kiadása.